

ТОП

20

**РЕЙТИНГ АКТИВНОСТІ
ТА ЕФЕКТИВНОСТІ
ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ
УКРАЇНИ**

МЦПД

ЗМІСТ

ВСТУП	03
МЕТОДОЛОГІЯ “РЕЙТИНГУ АКТИВНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ УКРАЇНИ”	04
ТОП 20: РЕЙТИНГ АКТИВНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ УКРАЇНИ	08
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕЛЕКТОРАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УКРАЇНІ З 1998 ПО 2019 РОКИ	29
ВИСНОВКИ	37
ДОДАТОК. РЕЙТИНГ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ УКРАЇНИ	38

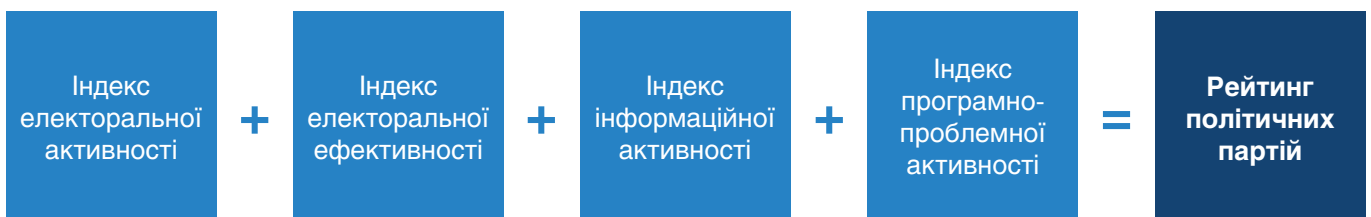
ВСТУП

Важливою ознакою демократичної політичної системи суспільства є існування та взаємодія політичних партій. Політична партія – це зареєстроване згідно з законом добровільне об'єднання громадян – прихильників певної загальнонаціональної програми суспільного розвитку, що має своєю метою сприяння формуванню і вираженню політичної волі громадян, бере участь у виборах та інших політичних заходах (ст. 2 Закону України “Про політичні партії в Україні”). В Україні діє багатопартійна система. Наразі політичні партії включені у найрізноманітніші політичні процеси, що відбуваються у державі.

Експерти Міжнародного центру перспективних досліджень за підтримки інтернет-видання “Апостроф” проаналізували, чим реально займалися партії протягом останнього політичного циклу. Хто з них є активним учасником виборчих кампаній, хто реально контролює владу на місцях та на загальнодержавному рівні, чим займаються позапарламентські політичні сили – на всі ці питання допоможе відповісти “Рейтинг активності та ефективності політичних партій України”.

“Рейтинг активності та ефективності політичних партій України” – це:

- ✓ оцінка як активності політичних партій, так і ефективності їх дій;
- ✓ дослідження активності та ефективності саме політичних партій, а не окремих представників партій у випадках, коли вони виступають в полі публічної політики в персональній якості, без прив'язки до партії;
- ✓ дослідження та порівняння кількісних та вимірюваних якісних показників діяльності політичних партій в Україні, що ґрунтується на аналізі загальнодоступних та кількісно вимірюваних показників діяльності партій;
- ✓ 4 тематичних Індекси, кожен з яких відображає окрему функцію партій і може аналізуватися незалежно один від одного.

МЕТОДОЛОГІЯ “РЕЙТИНГУ АКТИВНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ УКРАЇНИ”

В основу складання даного рейтингу покладена оригінальна методика оцінки “Активності та ефективності політичних партій”, яка враховує кращі міжнародні напрацювання у цій сфері з їх адаптацією до українських реалій.

Предмет аналізу “Рейтингу партій” – виконання партіями своїх основних практичних функцій у сучасній Україні. Для кожної функції розроблені показники, які піддаються об’єктивному кількісному аналізу та оцінці. Рейтинг політичних партій покликаний оцінити як активність політичних партій, так і їх ефективність. Мова йде про оцінку саме політичних партій, а не їх окремих представників у випадках, коли вони виступають у полі публічної політики без прив’язки до партії.

Оскільки ключові функції партій пов’язані з участю у виборах, у дослідження включені тільки зареєстровані партії, які мають право брати участь у виборах (352 партії станом на 1 січня 2019 року).

В межах вимірювання рейтингу проводився аналіз та порівняння кількісних та вимірюваних якісних показників діяльності політичних партій в Україні.

Рейтинг передбачає чотири тематичні Індeksi, кожен з яких відображає окрему функцію партій і може аналізуватися незалежно один від одного:

1) Індекс електоральної активності – передбачає аналіз реєстрації кандидатів та списків кандидатів й їх участь у виборах різних рівнів. Оцінюється через такі показники як:

Показник активності	Бал
Реєстрація кандидата на виборах	1,5 бали за реєстрацію міського голови у містах до 90 тисяч мешканців 2 бали за кожного кандидата в міській голови у містах з більше 90 тисяч мешканців 3 бали за кожного кандидата на загальнонаціональних виборах до ВРУ
Реєстрація списку партії на виборах	10 балів за кожен список на виборах депутатів ВРУ
Реєстрація кандидата в президенти	25 балів за зареєстрованого кандидата

2) Індекс електоральної ефективності – передбачає аналіз результатів, досягнутих партією та її кандидатами на виборах. Оцінюється через такі показники як:

Показник ефективності	Бал
Обрання депутатів сільської і селищної ради	3 бали за кожного обраного депутата

Показник ефективності	Бал
Обрання депутата обласної ради, депутатів міст обласного значення	6 балів за обраного депутата
Обрання депутатів ВРУ	12 балів за кожного обраного депутата
Обрання сільського, селищного й міського голови у містах до 90 тисяч мешканців	4,5 балів за кожного обраного голову
Обрання міського голови у містах з населенням понад 90 тисяч мешканців	6 балів за кожного обраного міського голову
Перемога кандидата партії на виборах Президента України	50 балів

3) Індекс інформаційної активності – передбачає аналіз роботи партії з громадською думкою через ЗМІ, донесення спікерами партій своїх ідей до широкої аудиторії. Оцінюється через такі показники як кількість публікацій у ЗМІ, що містять виклад позиції партії щодо ключових питань суспільно-політичного порядку або партійної програми (спікери при цьому повинні прямо ідентифікуватися ЗМІ як представники партії, а не просто як громадські діячі без вказівки партійності).

Індекс інформаційної активності відображає власну змістовну інформаційну активність партій та їх лідерів у ЗМІ України. Змістовна інформаційна активність виражається у тому, що ЗМІ розгорнуто викладають (або цитують) позицію партії і її спікерів з актуальних питань суспільно-політичного порядку або партійної програми.

Для того щоб виступ політичного діяча у ЗМІ йшов у залік інформаційної активності його партії, зазначений політик повинен маркуватися у матеріалі ЗМІ як представник партії. Окрім того, не враховується присутність у ЗМІ представників тих партій, які займають посади

в системі виконавчої влади і є медійно активними фігурами за своєю непартійною роботою (виключенням є ситуації, коли ЗМІ висвітлюють позицію чиновника або громадського діяча як представника конкретної партії).

Вибірку ЗМІ для дослідження склали 6253 українські видання. За кожну згадку виставлялось 0,2 бали.

4) Індекс програмно-проблемної активності – передбачає аналіз роботи партій з конкретними проблемами, які значимі для громадян чи окремих соціальних груп, запропонованих програмних пропозицій щодо їх вирішення, формування політичного та соціально-економічного порядку денного для своїх прихильників. Оцінюється через такі показники як кількість і тематика програмних ініціатив партії та її ключових представників, протестних публічних акцій за участю партії і публічних заходів на підтримку тих чи інших вимог.

Індекс програмно-проблемної активності показує, наскільки активно партія працює з конкретними проблемами, виходить з програмними ініціативами національного рівня для їх вирішення або займається публічним політико-ідеологічним позиціонуванням для виборців.

Індекс складається з двох груп показників:

- ☑ кількість і тематика проведених партією публічних акцій проти або на підтримку будь-яких проблем і явищ, включаючи великі гуманітарні акції;
- ☑ кількість і тематика значущих національних або міжрегіональних ініціатив по вирішенню окремих проблем, що виходять від партії й її ключових спікерів, програмних заяв і рішень партії, великих партійних заходів національного або міжрегіонального рівня.

Основним джерелом інформації про партійні акції й ініціативи є офіційні сайти партій. Логічно припустити, що якщо та чи інша ініціатива або акція партії висвітлюється на її сайті, то партія вважає її важливою для свого позиціонування. Для партій, що мають представництво у ВРУ, враховуються найбільш значущі законодавчі іні-

ціативи (серед їх авторів, як правило, фігурують ключові спікери партії).

Бали за публічні акції та програмні ініціативи виставлялися з урахуванням тематичної категорії, значимість якої визначена на основі загальнодоступних соціологічних опитувань. Наприклад, програмні заяви партій щодо проблем міжнародних відносин оцінюються нижче, ніж щодо питань економічної політики.

На зарахований бал не буде впливати кількість учасників протестних заходів, адже чисельність свідчить не про активність, а про ефективність політичної роботи партії. Для програмно-ідеологічного позиціонування достатнім є сам факт проведення акції з конкретними вимогами та лозунгами.

Розрахунок Індексу проводився шляхом підсумовування балів за публічні акції і програмні ініціативи.

Формат активності	Бал
Публічні акції протесту	0,5 бала за акцію підтримки
	0,5 бала за акцію з геополітичним порядком денним
	1 бал за акцію політичного протесту
	1 бал за акцію з соціокультурним порядком денним
	1,5 бала за акцію соціального протесту
	1,5 бала за акцію з економічними вимогами

Формат активності	Бал
Національна або міжрегіональна програмна ініціатива партії	0,5 бала за ініціативу у сфері регіональної політики
	0,5 бала за ініціативу геополітичного характеру
	1 бал за загальнополітичні заяви, ініціативу політичного характеру
	1 бал за ініціативу, яка стосується проблеми корупції та якості державного управління
	1 бал за ініціативу соціокультурного та гуманітарного характеру
	1,5 бала за ініціативу щодо теми соціальної політики
Бонуси за партійні заходи	1,5 бала за ініціативу щодо теми економічної політики
	1 бал за запуск міжрегіональних партійних проектів, проведення великих міжрегіональних нарад та лекцій, програмних засідань керівних органів, регіональних форумів
	2 бала за національні форуми та з'їзди

РОЗРАХУНОК ПІДСУМКОВОГО РЕЙТИНГУ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ

Підсумковий Рейтинг партії складається на основі її результатів у всіх 4 тематичних індексах. Розрахунок підсумкового рейтингу здійснюється наступним чином.

- 1) За результативне (бал відмінний від 0) місце в окремому Індексі кожна партія отримує рейтингові бали у “загальний залік” Рейтингу. Партія, що залишилася без оцінки в окремому Індексі (не проявила активність), не отримує рейтингових балів у цьому Індексі. За кожен Індекс партія може отримати від 1 (останнє місце в Індексі) до 352 індексних балів рейтингу (перше місце, за кількістю партій, зареєстрованих для участі у виборах в звітному періоді).
- 2) Крок рейтингових балів (округлюється до сотих), що нараховуються між позиціями рівновеликий, різниця між першим і другим місцем дорівнює різниці між другим і третім місцем, різниця між другим і третім – різниці між третім і четвертим тощо. Відповідно, лідер Індексу завжди отримує максимальні 352 бали, а що зайняв останнє місце – 1 індексний бал.

$$\text{Крок} = \frac{(N \text{ зареєстрованих партій} - 1)}{(N_{\text{проіндексованих партій}} - 1)}$$

Але розмір кроку індивідуальний для кожного Індексу і залежить від кількості партій, оцінених за цим Індексом. Такий принцип дозволяє відобразити пропорції між лідерами і аутсайдерами всередині окремих Індексів, не створюючи штучних переваг у зведеному Рейтингу для партій, які змогли зайняти номінальне високе місце в одному з Індексів тільки завдяки відсутності конкурентів. Рейтингові бали зараховуються тільки для складання зведеного рейтингу, всередині кожного окремого Індексу зберігаються набрані учасниками бали.

Якщо партії набрали в Індексі рівну кількість балів і розділили місця, їм нараховується однакова кількість рейтингових балів, яка визначається як середнє арифметичне від визначених до розподілу рейтингових балів.

- 3) Підсумковий Рейтинг партії – це сума отриманих нею рейтингових балів в чотирьох індексах. Рейтингові бали зважуються з урахуванням значущості кожного Індексу. Ваги Індексів в сумі дорівнюють 1 і розподіляються наступним чином:
  - ☑ Індекс електоральної активності – 25% ($\kappa=0,25$);
  - ☑ Індекс електоральної ефективності – 30% ($\kappa=0,3$);
  - ☑ Індекс програмно-протестної активності – 25% ($\kappa=0,25$);
  - ☑ Індекс інформаційної активності – 20% ($\kappa=0,2$).

ТОП 20: РЕЙТИНГ АКТИВНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ УКРАЇНИ

Становлення політичних партій в Україні розпочалося з початком демократизації суспільно-політичного життя у країні. У 1989 році був заснований “Народний рух України”, який можна вважати першою політичною партією в сучасній Україні. За 30 років партійного розвитку в Україні змінилися тенденції та принципи, якими керуються сучасні партії. Багато партій, які свого часу відігравали ключову роль у політичному житті держави припинили своє існування, але, безперечно, вплинули на розвиток країни в цілому. Можна згадати про “Реформи і порядок”, “За єдину Україну”, “Народно-демократичну партію” чи навіть “Комуністичну партію України” та “Партію регіонів” – всі вони відіграли свою роль у історії нашої держави.

У горизонті принаймні 10 – 20 років рейтинг активних і ефективних партій виглядав би зовсім інакше. “Батьківщина” мала би значно кращий результат, а “Блок Петра Порошенка “Солідарність” взагалі не існував і вже не існує, так як був створений лише на один політичний цикл, який вже також став історією. Але для нас головне – нинішні гравці. Тому в центрі нашого дослідження – політичний цикл 2014 – 2019 років.

Серед 352 партій, які зареєстровані в Україні станом на початок 2019 року, можна виокремити п’ятірку лідерів, це – ВО “Батьківщина” (350,37 бала), “БПП “Солідарність” (349,73 бала), “Опозиційний блок” (346,59 бала), “Радикальна партія Олега Ляшка” (340,02 бала) та “Українське об’єднання патріотів – УКРОП” (333,12 бала). Цікаво, що до п’ятірки лідерів увійшли три опозиційні політичні сили, “партія влади” та позапарламентська партія “УКРОП”. Всі п’ять партій-лідерів отримали першість у нашому рейтингу завдяки збалансованому результату у всіх 4 індексах. Але головними конкурентами за партійне лідерство стали саме “Батьківщина” та

“Солідарність”, які суттєво випереджають найближчих опонентів. Для того, щоб зрозуміти, які чинники визначили місця партій у рейтингу, слід детальніше розглянути їх результати.

ПЕРШЕ МІСЦЕ: ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ’ЄДНАННЯ “БАТЬКІВЩИНА”

*Електоральна активність: 87,39;
Електоральна ефективність: 104,58;
Проблемно-програмна активність: 88;
Інформаційна активність: 70,4;
Сумарний бал: 350,37*

“Батьківщина” – впливова політична партія із давньою історією діяльності на політичній арені України, харизматичним лідером та партійними осередками майже на всій території України. Партія переживала часи піднесення та невдач, але, попри це, бренд “Батьківщини” залишався незмінним, що дозволило партії перетворитися на справжнього старожила української політики зі значним “ядерним електоратом”.

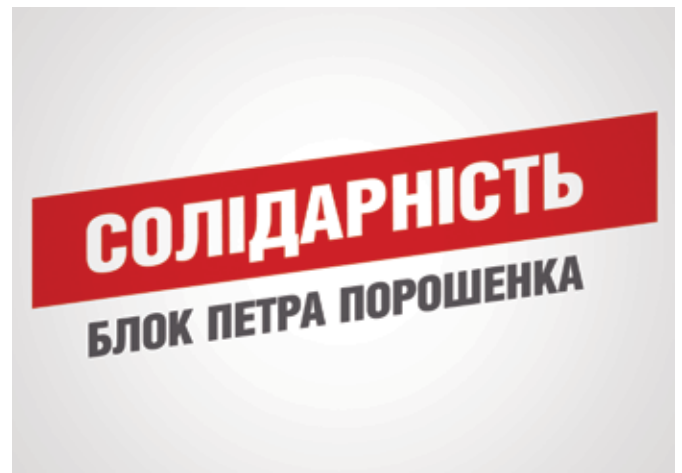

Попри далеко не найкращі результати на парламентських виборах 2014 року, “Батьківщина” досягла значного успіху на місцевих виборах 2015 року та перших виборах в ОТГ. Так, “Батьківщина” у своєму активі має 9 670 депутатів місцевого рівня, які були прямими висуванцями партії Юлії Тимошенко. Результат “Батьківщини” у кількісному вираженні кращий, ніж у “Солідарності”, яка має 9 481 депутата місцевого рівня. Але перевага “Батьківщини” зумовлена більшою кількістю депутатів у містах до 90 тис. мешканців, а також у селищних та сільських радах. Згідно із методологією, за якою складався рейтинг, такі депутати оцінюються нижче, ніж депутати в обласних радах та великих містах, де лідирує БПП. Відповідно, електоральні індекси у рейтингу з невеликим відривом більші у “Солідарності”: електоральна активність 88 балів проти 87,39 “Батьківщини”; та електоральна ефективність – 105,6 у “Солідарності” проти 104,58 партії ЮВТ.

Справжнього лідерства “Батьківщина” змогла досягнути в індексі програмно-проблемної активності (88 балів) та інформаційній активності (70,4 бала), які й визначили першість партії Леді Ю у рейтингу. Не маючи фактичної можливості впливати на прийняття політичних рішень у державі, “Батьківщина” все одно формувала власний порядок денний у суспільно-політичному житті країни. Так, за минулий політичний цикл партія була ініціатором 189 програмних пропозицій в економічній сфері, 153 – у соціальній, 203 – у геополітичній, 45 – соціокультурній, 176 – в антикорупційній політиці, 113 – у регіональній. Слід відзначити, що активність партії щодо розробки програмних пропозицій не була рівномірно розподілена впродовж всього політичного циклу. Власне, саме розробка “Нового курсу” Юлії Тимошенко та всіх окремих документів, які входили до його складу, спричинили суттєве збільшення показників партії у даному індексі. Дійсно, можна дискутувати щодо сутнісного наповнення “Нового курсу”, але масштабність підготовки Юлії Тимошенко до президентських та парламентських виборів 2019 року зуміла утворити суттєву перевагу “Батьківщини” над іншими партіями саме в аспекті підготовки програмно-проблемних пропозицій.

Крім того, представники партії “Батьківщина” зробили 1 323 політичні заяви, які висловлювали ставлення партійців до дій влади. Не секрет, що Юлія Тимошенко є вправним оратором та активним політиком, її заяви та окремі висловлювання перетворюються на крилаті фрази, інтернет-меми тощо. Власне, інформаційну блокаду, про яку не раз говорила Юлія Тимошенко, можна побачити лише у передвиборний період. Але у попередні роки як сама Юлія Володимирівна, так й інші представники партії мали доступ до ЗМІ, що і дало перевагу “Батьківщині” в інформаційному аспекті рейтингу, за який партія отримала найбільший з-поміж інших партій бал – 70,4.

ДРУГЕ МІСЦЕ: “БЛОК ПЕТРА ПОРОШЕНКА “СОЛІДАРНІСТЬ” НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ “ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ”

Електоральна активність: 88;
Електоральна ефективність: 105,6;
Проблемно-програмна активність: 86,01;
Інформаційна активність: 70,12;
Сумарний бал: 349,73

Блок Петра Порошенка “Солідарність” – класичний політичний проект, який був створений спеціально під позачергові вибори президента 2014 року, на яких, як відомо, Петро Порошенко отримав перемогу ще у першому турі. Політичні перетворення партій, або ребрендинг,

звичне явище для української політики. Власне, вже і БПП як політична партія припинила своє існування через високий антирейтинг, перетворившись на “Європейську солідарність”, яку Петро Порошенко веде на парламентські вибори 2019. Але у нашому дослідженні ми аналізуємо політичний цикл 2014 – 2019 років, тому мова буде йти саме про БПП.

БПП за підсумками нашого дослідження отримав найвищі показники в індексах електоральної активності (88 балів) та електоральної ефективності (105,6 бала). Фактично, це означає, що “Солідарність” Петра Порошенка отримала найбільшу кількість балів за висунутих партією кандидатів у депутати на виборах всіх рівнів, які потім конвертувалися у депутатські мандати, за які партія також отримала найбільший бал у нашому рейтингу. Слід детальніше розглянути стартові показники БПП, як партії-лідера за індексами електоральної активності та ефективності.

За даними ЦВК, від Блоку Петра Порошенка “Солідарність” було зареєстровано 95 кандидатів на посади голів міст обласного значення та 109 – міст районного значення. Головами міст обласного значення за результатами виборів у 2015 році стали 24 представники БПП, 5 – головами міст районного значення, 19 – селищними головами, 362 – сільськими. Станом на лютий 2019 року, БПП мав також 158 голів ОТГ та 11 старост. Щодо кандидатів у депутати місцевих рад, то від “Солідарності” Петра Порошенка було зареєстровано 1700 кандидатів у обласні ради, 5204 – у містах обласного значення, 14 550 – районних радах, 1007 – районних радах у містах та 5089 – містах районного значення. Тож, БПП висунула 27 550 кандидатів у депутати місцевих рад. І у цей результат не входять кандидати у місцеві ради ОТГ, а також селищні та сільські ради, оскільки таких даних немає на сайті ЦВК. Перемогу на виборах в обласні ради отримав 381 висуванець від БПП, у містах обласного значення – 937, районних радах – 3 363, районних радах у містах – 149, радах міст районного значення – 130. Крім того, 225 висуванців від “партії влади” минулого політичного циклу перемогли на виборах депутатів селищних рад, 2084 – сільських, 2 212 осіб стали депутатами рад в ОТГ. Відповідно, як ми вже зазначали вище, Блок Петра Порошенка має 9 481

депутата у радах різного рівня, що менше, ніж у “Батьківщини” (9 670), але БПП має більше представників у великих містах, які, згідно з нашою методологією, оцінювалися вище, ніж селищні та сільські депутати. Тож, результати нашого дослідження підтверджують відому тезу про те, що місцеві кандидати у депутати орієнтуються на мейнстрімну партію влади, що конвертується у результат у вигляді кількості мандатів місцевого рівня. Але слід зважати на те, що така більшість не є гарантією того, що центральний штаб партії здійснює ефективне координування своїх місцевих депутатів. Це можливо лише за умови розгалуженої партійної структури, яку за передвиборчий період не побудуєш.

Крім найвищих електоральних показників, Блок Петра Порошенка “Солідарність” отримав високий результат у здійсненні програмно-проблемних активностей, за який партія отримала 86,01 бали (третє місце після “Батьківщини” та “Опозиційного блоку”). Так, партія Петра Порошенка була ініціатором 162 програмних ініціатив у економічній сфері, 189 – у соціальній, 122 – соціокультурній, 81 – антикорупційній, 198 – у геополітичній та 81 – регіональній. Крім того, на рахунок партії 1 053 політичні заяви. Слід наголосити, що БПП мала карт-бланш у контексті можливостей пропонувати програмно-проблемні ініціативи, але вони обмежилися, переважно, діяльністю у межах парламенту, що і дозволило “Батьківщині” та “Опозиційному блоку” отримати лідерство у даному індексі.

Партія “Блок Петра Порошенка “Солідарність” займає другу позицію за індексом інформаційної активності, за що отримала 70,12 бала. Такий результат детермінований тим, що для аналізу інформаційної активності бралися всі українські ЗМІ, а представники БПП, переважно були гостями національних ТБ-каналів, що у сукупності балів дозволило отримати представникам партії Петра Порошенка друге місце за індексом інформаційної активності.

ТРЕТЄ МІСЦЕ: “ОПОЗИЦІЙНИЙ БЛОК”

*Електоральна активність: 86,18;
Електоральна ефективність: 103,56;
Проблемно-програмна активність: 87;
Інформаційна активність: 69,84;
Сумарний бал: 346,59*

“Опозиційний блок” – політична партія, утворена із колишніх членів “Партії регіонів” у 2014 році. Незважаючи на події Революції Гідності, “Опозиційний блок” продемонстрував непогані результати у політичному циклі 2014 – 2019 років. Але, як відомо, утримати єдність опозиціонерам все ж таки не вдалося. Наразі вихідці з “Опозиційного блоку” є учасниками двох політичних проектів – “Опозиційний блок – партія миру та розвитку” та “Опозиційна платформа – За життя!”, які ділять між собою “біло-блакитний” електорат. Проте, до аналізу ми брали результати саме “оригінального” “Опозиційного блоку”.

“Опозиційний блок” у політичному циклі 2014 – 2019 років був одним із лідерів електоральних процесів. Так, партія зайняла четверте місце за індексом електоральної активності (86,18 бала), поступившись БПП (88 балів), “Батьківщині” (87,39 бала) та РПЛ (86,79 бала). Але за індексом електоральної ефективності “Опозиційний блок” розташовується на третьому місці із результатом у 103,56 бала. Відповідно, “Опозиційний блок” висунув меншу кількість кандидатів у депутати, ніж, наприклад, РПЛ, але “ККД” у опозиціонерів виявився більшим. До прикладу, опозиціонери мають третій результат за кількі-

стю депутатів у обласних радах (201 депутат), другий – у містах обласного значення (719 депутатів), третій – у районних центрах (1370 депутатів), перший – у районних радах у містах (257 депутатів), другий – у містах районного значення (325 депутатів), четвертий – у селищних радах (135 депутатів) та п’ятий – у сільських радах (505 депутатів). Дещо гірший результат “Опозиційний блок” має у кількості депутатів в місцевих радах ОТГ – 390, що є сьомою позицією. Відносно високу ефективність на виборах місцевого рівня “Опозиційний блок” продемонстрував у радах південно-східних регіонів України, де проживають основні електоральні групи партії.

Партія “Опозиційний блок” продемонструвала другий результат (87 балів) за індексом програмно-проблемної активності, поступившись лише “Батьківщині” (88 балів). Так, “Опоблок” був ініціатором 158 регіональних програмних ініціатив, 95 – геополітичних, 77 – антикорупційних, 63 – соціокультурних та по 126 ініціатив опозиціонери запропонували у рамках соціальних та економічних програм. Крім того, представники “Опозиційного блоку” були авторами чисельних політичних заяв, у яких вони критикували президента Порошенка, його команду чи інших представників парламенту та уряду. Загалом, опозиціонери, за результатом нашого дослідження, зробили 1 544 політичних заяв, що є найбільшим показником серед інших партій. Цікаво, що найбільше політзаяв було на рахунку саме партій, що позиціонували себе як опозиційні до влади (ОБ – 1 544, “Батьківщина” – 1 323, “Самопоміч” - 1 229, РПЛ – 1 134).

“Опоблок”, які відомо, не має проблем із медійною присутністю. Як мінімум, представники партії мали доступ до національних ТБ-каналів, що належать Рінату Ахметову та групі Львовчкін-Фірташ. Крім того, представники ОБ також мали доступ і до суспільно-політичних каналів. У сукупності, це дозволило опозиціонерам набрати 69,84 бала за індексом інформаційної активності.

ЧЕТВЕРТЕ МІСЦЕ: РАДИКАЛЬНА ПАРТІЯ ОЛЕГА ЛЯШКА

*Електоральна активність: 86,79;
 Електоральна ефективність: 100,49;
 Проблемно-програмна активність: 84,01;
 Інформаційна активність: 68,73;
Сумарний бал: 340,02*

Олег Ляшко та його однойменна партія у політичному циклі 2014 – 2019 років мала найкращий результат з часів свого заснування у 2010 році, коли Ляшко прийняв рішення вийти з “Батьківщини” і очолити власний проект. ЗМІ приписують авторство “проекту Ляшка” Сергію Львовичу, пізніше, стверджують журналісти, Олег Валерійович перейшов під протекторат Ріната Ахметова, що логічно відбилося у кількості візитів Ляшка на підприємства українського бізнесмена та згадок про Ляшка у сюжетах телеканалу “Україна”. Згідно з прогнозами соціологів, Олег Ляшко наступного політичного циклу може вже не повторити успіх минулого, але у нашому дослідженні мова йде саме про цикл 2014 – 2019 років, який для Ляшка був, напевно, піком.

Радикальна партія Олега Ляшка входить у трійку партій-лідерів за індексом електоральної активності (86,79 бала), поступившись лише БПП (88 балів) та “Батьківщині” (86,79 бала). Олег Ляшко набрав 8,32% на виборах президента у 2014 році, забезпечивши собі третє місце у загальному рейтингу. Лідер радикалів також намагався конвертувати свій президентський рейтинг у мандати народних депутатів та депу-

татів місцевих рад. Так, від партії Ляшка було зареєстровано 176 кандидатів у депутати ВР в одномандатних округах (більше тільки у “Батьківщині” – 177 кандидатів у депутати) та 191 кандидат у депутати у багатомандатному виборчому окрузі. Але РПЛ, за результатами виборів, отримала лише 22 мандати, тобто лише кожен 17 кандидат у нардепи став членом парламенту 8 скликання. На місцевих виборах 2015 року, від партії РПЛ було зареєстровано 1414 депутатів у обласні ради, 3 848 – у міські обласного значення, 8 315 – у районні, 749 – у районні ради у містах та 3 124 – у ради міст районного значення, тобто всього 17 450 кандидати у депутати (без урахування кандидатів у селищні та сільські ради). Обрано було 126 депутатів обласних рад (кожен 11 кандидат переміг), депутатів рад міст обласного значення – 257 (кожен 15), депутатами районних рад – 1 145 (кожен 7), депутатами районних рад у містах – 77 (кожен 10), депутатами рад міст районного значення – 237 (кожен 13). Радикальна партія Ляшка також має 77 депутатів у селищних радах, 248 – у сільських та 623 депутатів рад в ОТГ. Тож, партія набрала 100,49 бала за індексом електоральної ефективності, що еквівалентне шостому місцю за даним індексом.

Радикальна партія Олега Ляшка за індексом програмно-проблемної активності набрала 84,01 бала, що в загальному заліку за даним індексом відповідає 5 місцю. Радикали були ініціаторами 126 програмних ініціатив у регіональній сфері, 63 – у геополітичній, 126 – в антикорупційній, 32 – у соціокультурній, 189 – у соціальній та 108 – в економічній сфері. Олег Валерійович також славиться своїми ораторськими здібностями, але чітких політичних заяв з боку Радикальної партії було 1 134, або четверте місце за кількістю політичних заяв серед усіх партій у політичному циклі 2014 – 2019 роках. У цьому відношенні, проблемою партії Олега Ляшка є те, що за надмірною кількістю заяв з боку лідера партії, складно виокремити чіткі політичні заяви з-поміж великої кількості “радикального популізму”. Проте, саме він є візитівкою Олега Ляшка, що забезпечує йому та його партії майже стовідсоткову впізнаванність серед електорату. Тим паче, що діяльність Олега Ляшка чи його партійців активно висвітлюва-

ли ЗМІ, зокрема, телеканал “Україна”, про який ми вже згадували. Так, РПЛ має 68,73 бала за індексом інформаційної активності, що відповідає 7 місцю за рейтингом у даному індексі.

П'ЯТЕ МІСЦЕ: “УКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ ПАТРІОТІВ – УКРОП”

Електоральна активність: 85,58;
Електоральна ефективність: 99,47;
Проблемно-програмна активність: 81,02;
Інформаційна активність: 67,07;
Сумарний бал: 333,12

УКРОП – політичний проект, відомий тим, що його відкрито підтримував Ігор Коломойський, який був членом партії та навіть очолював комісію партійного контролю. Сама партія була утворена у 2015 році, перед проведенням виборів у місцеві ради. Власне, саме непоганий результат УКРОПу на місцевих виборах 2015 року дозволив партії зайняти п'яту позицію у рейтингу. Крім того, слід відзначити, що УКРОП пропустив позачергові вибори до парламенту у 2014 році через те, що на той момент партія ще не була утворена. Проте, у Раду пройшли Олександр Шевченко та Віталій Купрій. Перший – став кандидатом від партії на виборах президента у 2019 році, другий – формально не входить до лав партії, але вважається наближеною особою до Ігоря Коломойського, а отже і партії УКРОП. Крім того, на проміжних виборах до ВР партія змогла завести ще двох депутатів – Ірину Констанкевич, яка перемогла у 23-

му окрузі (Волинь), та Віктора Шевченка, який із мінімальною перевагою отримав перемогу на 85-му окрузі (Прикарпаття).

Політична партія “УКРОП” за індексом електоральної активності отримала 85,58 бала, що за даним показником відповідає п'ятому місцю серед всіх партій. Але індекс електоральної ефективності УКРОПу (99,47 бала) відповідає лише сьомому місцю за даним показником. УКРОП висунув 1319 кандидатів у депутати в обласні ради, 140 з них перемогли на виборах (кожен 9); 3 229 кандидатів партія мала у ради міст обласного значення, з них 320 були обрані депутатами (кожен 10). У районні ради УКРОП висунув 6 126 кандидатів у депутати, але мандати, за результатами виборів, отримали 775 осіб (кожен 8). Найкращий результат УКРОП мав на виборах депутатів у районні ради у містах, де кожен четвертий висуванець переміг на виборах (794 кандидати, 195 – обрані депутатами). У ради міст районного значення партія висунула 2 073 кандидати, але підтримку виборців отримали лише 203 з них (кожен 10). Крім того, станом на лютий 2019 року, УКРОП мав 723 депутати у радах ОТГ, а також 51 депутат у селищних радах та 272 – у сільських. Так, партія висувала власних кандидатів у депутати місцевих рад у всіх регіонах України, але виборці активно підтримували партію лише у декількох областях, зокрема, Волинській, Івано-Франківській та Дніпропетровській.

За показником індексу програмно-проблемної активності УКРОП посів восьме місце із 81,02 рейтингових балів. Так, партія стала ініціатором 117 програмних ініціатив у регіональній сфері, 68 – у геополітичній, 59 – в антикорупційній, 36 – у соціокультурній, 104 – у соціальній та 27 – в економічній. Якщо брати до уваги те, що представники УКРОПу здебільшого представлені у місцевих органах влади, то результат партії у даному індексі виглядає цілком переконливо. Так, УКРОП за індексом програмно-проблемної активності поступився лише парламентським партіям, які мають власні фракції у ВР, та “Свободі”.

Крім того, партія “УКРОП” опублікувала 657 політичних заяв, що відповідає сьомому місцю серед усіх партій. Щодо індексу інформаційної активності, то УКРОП набрав 67,06 бала та обійняв тринадцяте місце за даним індексом.

ШОСТЕ МІСЦЕ: “ОБ’ЄДНАННЯ “САМОПОМІЧ”

Електоральна активність: 81,95;
Електоральна ефективність: 96,4;
Проблемно-програмна активність: 85,01;
Інформаційна активність: 68,17;
Сумарний бал: 331,53

“Самопоміч” – політична партія, яка відома завдяки своєму лідеру – міському голові м. Львів Андрію Садовому. У своїй публічній риторичній партійні лідери, такі як Андрій Садовий, Оксана Сироїд, Олег Березюк та Олег Лаврик, часто апелюють до важливості демократично-ліберальних цінностей, що, за їх словами, є світоглядною позицією членів партії “Самопоміч”. Таке позиціонування партії та особистий рейтинг Андрія Садового дозволили “Самопоміч” отримати 33 мандати у Верховній Раді 8 скликання. Пізніше до фракції “Самопоміч” входили і виходили нардепи, тому станом на кінець політичного циклу 2014 – 2019 років фракція налічує 25 народних депутатів.

Партія “Об’єднання “Самопоміч” має 81,95 бала за індексом електоральної активності (11 місце за даним показником) та 96,4 бала – за індексом електоральної ефективності (10 місце). Власне, такий результат детермінований тим, що “Самопоміч” вела на місцевих виборах 2015 року відносно невелику кількість кандидатів у депутати - 4 475, з яких було обрано 837 депутатами у місцевих радах. Відповідно, кожен 5 кандидат у депутати місцевих рад став власником депу-

татського мандату. Якщо дивитися детальніше, то із 712 кандидатів у депутати обласних рад 104 перемогли на виборах (майже кожен 7), із 1 765 кандидатів у депутати рад міст обласного значення 377 перемогли на виборах (майже кожен 5), серед 1 183 кандидатів у районні ради – 210 переможців на виборах 2015 року (майже кожен 6) та із 815 кандидатів у депутати рад у містах районного значення 146 отримали відповідні депутатські мандати (майже кожен 6). Крім того, “Самопоміч” має 319 представників партії у радах в ОТГ, а також 17 у селищних і 3 – у сільських радах. Відповідно, партія “Самопоміч” має відносно невелику кількість депутатів у місцевих радах. Так, “Самопоміч” висунула майже вдвічі менше кандидатів у депутати, ніж “Батьківщина” чи БПП отримали мандатів у місцевих радах (9 670 та 9 481 відповідно). Але “коефіцієнт корисної дії” від висунування кандидатів від “Самопоміч” доволі високий. Як ми вже зазначили, майже кожен 5 кандидат у місцеві ради став переможцем на виборах.

За рейтингом індексу програмно-проблемної активності “Самопоміч” набрала 85,01 балів, що у загальному заліку партій відповідає 4 місцю. Так, представники партії були ініціаторами 81 програмної пропозиції у регіональній сфері, 77 – у геополітичній, 144 – в антикорупційній, 63 – у соціокультурній, 32 – у соціальній та 189 – в економічній. Власне, представники “Самопоміч” у парламенті активно формували альтернативний порядок денний та пропонували власне бачення розвитку держави, які вони викладали у вигляді програмно-проблемних ініціатив. Інакше уявлення про розвиток України призвело до того, що фракція “Самопоміч” вийшла із коаліційної більшості у парламенті, але продовжила підтримувати ініціативи, які відповідають ціннісним орієнтирам партії.

Слід також відзначити, що представники “Самопоміч” були ініціаторами 1 229 політичних заяв, поступившись у цьому показнику лише “Опозиційному блоку” (1 544 політичні заяви) та “Батьківщині” (1 323 політичні заяви). Відповідно, можна говорити про те, що саме опозиційні фракції продукують більшу кількість політичних заяв, у яких, переважно, висловлюють своє ставлення до дій провладної більшості. Думки представників “Самопоміч” також висвітлюва-

лися у ЗМІ. За індексом інформаційної активності “Самопоміч” має 68,17 бала, що відповідає дев’ятому місцю за даним індексом.

СЬОМЕ МІСЦЕ: ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ “НАШ КРАЙ”

Електоральна активність: 84,97;
Електоральна ефективність: 102,53;
Проблемно-програмна активність: 75,04;
Інформаційна активність: 68,45;
Сумарний бал: 330,99

“Наш край” – один із класичних політичних проєктів, утворених спеціально під місцеві вибори 2015 року. ЗМІ наполягають, що даний проєкт утворювався першим заступником глави АП часів Петра Порошенка Віталієм Ковальчуком. Мотивом утворення партії “Наш край” можна вважати необхідність створити окремий проєкт, куди б увійшли регіональні політики, які мають підтримку місцевих мешканців, але які репутаційно токсичні для БПП, оскільки багато з них були членами “Партії регіонів”. Крім того, “Наш край” на місцевих виборах став конкурентом “Опозиційному блоку”, не давши йому отримати одноосібний контроль за містами південно-східної України.

За індексом електоральної активності “Наш край” набрав 84,97 бала, що відповідає шостому місцю у рейтингу за даним показником. Натомість, за індексом електоральної ефективності партія посідає четверте місце у нашому

рейтингу, набравши 102,53 бала. До речі, деякі ЗМІ називають партію “Наш край” “партією мерів”, але чи справедливо це твердження? На місцевих виборах 2015 року “Наш край” висунув 46 кандидатів у голови міст обласного значення, та 42 – у голови міст районного значення. З них перемогли на виборах 7 та 5 висуванців партії відповідно. Крім того, “Наш край” має ще 15 голів ОТГ (+4 старости), 7 – голів селищних рад, 75 – сільських рад. Кількістю голів у містах обласного значення “Наш край” посідає третє місце – попереду БПП (24) та “Опозиційний блок” (9). У містах районного значення попереду “Нашого краю” - “Батьківщина” (18) та “Опозиційний блок” (6). За кількістю селищних голів “Наш край” також третій – БПП (19) та Батьківщина (16). Натомість, за кількістю сільських голів “Наш край”, у якого 75 голів сільрад, значно поступається БПП (362), “Батьківщині” (232) та “Аграрній партії України” (112). Значний розрив між кількістю голів ОТГ від “Нашого краю” (15) та БПП (158), але попереду також і “Батьківщина” (40). З огляду на результати нашого дослідження, “Наш край” не зовсім коректно називати “партією мерів”, оскільки партія місцями суттєво поступається у даному аспекті БПП та “Батьківщині”, а у деяких аспектах також і “Опозиційному блоку” та “Аграрній партії України”.

Щодо представництва депутатів від “Нашого краю” у місцевих радах, то, згідно з результатами виборів 2015 року, партія має 76 депутатів у обласних радах (висувалося 1120), у радах міст обласного значення – 286 (висувалося 3 391), у районних радах – 954 (висувалося 6 293), у районних радах у містах – 39 (висувалося 592), у радах міст районного значення – 181 (висувалося 1 946). Крім того, “Наш край” має 734 депутатів у радах в ОТГ, а також 161 – у селищних радах та 1359 – у сільських. Також варто зазначити, що “Наш край” має трьох представників у парламенті. Зокрема, це двоє лідерів партії – Антон Кіссе та Олександр Фельдман, а також народний депутат Сергій Шахов, який отримав свій мандат на проміжних виборах до ВР у 2016 році по 114 округу (Луганська область).

За індексом програмно-проблемної активності “Наш край” має 75,04 бала, що відповідає 14 позиції у рейтингу за даним показником. Партія була ініціатором 14 програмних пропозицій

у регіональній сфері, 5 – у геополітичній, 14 – в антикорупційній, 5 – у соціокультурній, 59 – у соціальній та 9 – в економічній сфері. Даний результат свідчить про те, що партія робить акцент на близькій усім українцям проблемі низьких соціальних стандартах, що також вигідно з електоральної точки зору.

“Наш край” має у своєму активі відносно невелику кількість політичних заяв (306), що відповідає 18 місцю за даним показником серед усіх політичних партій. Натомість, за індексом інформаційної активності “Наш край” посідає 8 місце із 68,45 балами в активі.

ВОСЬМЕ МІСЦЕ: ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ’ЄДНАННЯ “СВОБОДА”

Електоральна активність: 84,37;
Електоральна ефективність: 98,44;
Проблемно-програмна активність: 82,02;
Інформаційна активність: 65,11;
Сумарний бал: 329,94

“Свобода” – одна з найдавніших політичних партій в Україні, яка була сформована ще у 2004 році на базі Соціал-національної партії України. У політичному циклі 2014 – 2019 років “Свобода” суттєво втратила власні позиції, порівнюючи із попереднім. Так, у 2014 році партія змогла провести до Верховної Ради лише 6 депутатів у мажоритарних округах, натомість, у Раді 7 скликання партія мала 37 депутатів. За даними соціо-

логічних опитувань, станом на червень 2019 року “Свобода” має лише 1,5% електоральної підтримки, тому шанси “Свободи” опинитися у Верховній Раді 9 скликання є малоімовірними. Проте, партія активно продовжує свою діяльність, намагаючись об’єднатися з іншими політичними силами націоналістичного спрямування.

Попри скромні результати “Свободи” на парламентських виборах 2014 року, партія здобула непоганий результат на місцевих виборах у 2015 році, що відбилося у нашому рейтингу. Так, “Свобода” має 84,37 бала за індексом електоральної активності, що відповідає 7 місцю. За індексом електоральної ефективності партія розташувалася на 8 місці, маючи 98,44 бала. На місцевих виборах 2015 року “Свобода” висунула 12 657 кандидатів у депутати місцевих рад. Зокрема, 1 532 – в обласні ради, 2 912 – у ради міст обласного значення, 5 551 – у районні ради, 231 – у районні ради у містах, а також 2 431 – у ради міст районного значення. З них 111 було обрано депутатами обласних рад, 325 – рад міст обласного значення, 605 – районних рад, 57 – районних рад у містах, а також 224 – у радах міст районного значення. Крім того, “Свобода” має 311 депутатів у радах в ОТГ, а також 25 – у селищних радах та 108 – у сільських. Тож, за результатами місцевих виборів 2015 року, “Свобода” набрала 6,88% електоральної підтримки, а за результатами виборів до ВР – 4,71% (у багатомандатному окрузі). Відповідно, партія у політичному циклі 2014 – 2019 років мала більше підтримки на місцевому рівні, ніж на національному.

Маючи обмежене представництво у парламенті, “Свобода” проявила активність у формуванні програмно-проблемних пропозицій. Так, за індексом програмно-проблемної активності “Свобода” набрала 82,02 рейтингових балів, що еквівалентне сьомому місцю у даному рейтингу. Так, “Свобода” була ініціатором 180 програмних ініціатив у регіональній сфері, 72 – у геополітичній, 18 – в антикорупційній, 63 – у соціокультурній, 32 – у соціальній, 86 – в економічній. Цікаво, що результати аналізу програмних ініціатив партії на пряму корелюють з електоральною підтримкою партії. Відповідно, “Свобода” має більшу кількість програмних пропозицій у регіональній сфері та вищу електоральну підтримку на місцевому рівні.

Як для одного з лідерів рейтингу активних та ефективних партій, “Свобода” має невисокий індекс інформаційної активності – 65,11 бала, що відповідає двадцятій позиції за даним індексом. Власне, партія також має відносно невелику кількість політичних заяв – 536 (11 місце за даним показником). Основними ньюзмейкерами партії були її лідер – Олег Тягнибок та народні депутати, які також є медійно активними персонами.

ДЕВ'ЯТЕ МІСЦЕ: ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ “ГРОМАДЯНСЬКА ПОЗИЦІЯ”

Електоральна активність: 82,55;
Електоральна ефективність: 95,38;
Проблемно-програмна активність: 78,03;
Інформаційна активність: 66,5;
Сумарний бал: 322,46

“Громадянська позиція” – політична партія, яка веде свою діяльність з 2010 року, але ще жодного разу не мала своєї фракції у парламенті. Так, у виборах до парламенту у 2012 році партія не брала участі, а у 2014 змогла набрати лише 3,1% у багатомандатному окрузі, так само жоден з 10 кандидатів у одномандатних округах не змогли завоювати необхідну для потрапляння у ВР кількість голосів виборців. Сам лідер партії Анатолій Гриценко на виборах президента у 2010 році мав лише 1,2% підтримки виборців, на позачергових виборах президента у 2014 Гриценко вже мав 5,48%, а у 2019 – 6,91%. Відпо-

відно, Анатолій Гриценко має позитивну динаміку зростання власного рейтингу, але наразі він все ж таки залишається “першим непрохідним”.

У політичному циклі 2014 – 2019 років партія “Громадянська позиція” набрала 82,55 рейтингових балів за індексом електоральної активності (10 місце) та 95,38 бала за індексом електоральної ефективності (11 місце). Як ми вже зазначали, партія залишилася поза парламентом, не провівши жодного кандидата у депутати. Але “Громадянська позиція” взяла участь у місцевих виборах 2015. Так, від партії Анатолія Гриценка було зареєстровано 335 кандидатів у обласні ради, 1 508 – у ради міст обласного значення, 1 713 – у районні ради, 42 – у районні ради у містах, 1 238 – у ради міст районного значення. Згідно з результатами голосування, до обласних рад було обрано 12 представників “Громадянської позиції” (кожен 28), у ради міст обласного значення – 59 (кожен 26), у районні ради – 218 (кожен 8), у районні ради у містах – 4 (кожен 11), у ради міст районного значення – 77 (кожен 16). Також “Громадянська позиція” має 115 депутатів у радах в ОТГ, 16 – у селищних та 49 – у сільських радах. Відповідно, партія Гриценка мала найкращий результат у невеликих поселеннях, зокрема у районних радах Західної України. “Громадянська позиція” також має невелику кількість міських голів: лише 1 кандидат з 18 на посаду міського голови у містах обласного значення отримав перемогу на виборах – Олександр Баликов (Лебединський міський голова). Крім пана Баликова, “Громадянська позиція” також має 1 селищного голову та 14 – сільських голів. В цілому, партія має своїх представників на місцевому рівні, але визначної ролі для формування регіонального порядку денного “Громадянська позиція” не відіграє.

Не маючи достатнього представництва в органах влади для реального впливу на державну політику, “Громадянська позиція” намагалася розробляти власний альтернативний порядок денний. За індексом програмно-проблемної активності “Громадянська позиція” набрала 78,03 бала, що відповідає 11 місцю у загальному заліку за даним показником. Так, партія Анатолія Гриценка була ініціатором 14 регіональних програмних пропозицій, 41 – геополітичних, 32 – антикорупційних, 45 – соціальних та 63 – еко-

номічних ініціатив. Як ми бачимо, не дивлячись на те, що партія має представників на місцях, а не у парламенті, “Громадянська позиція” все ж таки концентрувалася на створенні програмних ініціатив із загально-національним порядком денним, що підкреслює про парламентські амбіції партії.

На рахунку “Громадянської позиції” також є 558 політичних заяв, що відповідає десятому місцю за відповідним показником серед усіх партій. А за індексом інформаційної активності партія Анатолія Гриценка набрала 66,5 рейтингових балів, що є п’ятнадцятим результатом за даним показником.

ДЕСЯТЕ МІСЦЕ: ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ “ГРОМАДСЬКИЙ РУХ “НАРОДНИЙ КОНТРОЛЬ”

Електоральна активність: 81,34;
Електоральна ефективність: 92,31;
Проблемно-програмна активність: 80,02;
Інформаційна активність: 64,55;
Сумарний бал: 318,23

Громадський рух “Народний контроль” – політична партія, яка була створена у 2015 році на базі однойменної громадянської організації, лідером якої є народний депутат 8 скликання та колишній журналіст-розслідувач Дмитро Добродомов. Партія не брала участі у парламентських виборах у 2014 році, оскільки ще не була ство-

рена, але виставила своїх кандидатів на місцевих виборах у 2015 році. Крім того, Дмитро Добродомов запам’ятався тим, що підтримав Анатолія Гриценка на президентських виборах 2019 року, а також має намір брати участь у парламентських виборах 2019 року разом з “першим непрохідним”.

“Народний контроль” Дмитра Добродомова має 81,34 бала за індексом електоральної активності, що відповідає 12 позиції за даним показником. Щодо електоральної ефективності, партія посіла 14 позицію, набравши 92,31 бала. Як ми вже зазначали, “Народний контроль” брав участь лише у місцевих виборах 2015 року та виборах в ОТГ, тому варто детально розглянути, якого результату змогла досягти партія на місцевому рівні. Згідно з даними ЦВК, “Народний контроль” висунув 450 кандидатів у депутати обласних рад, 1 293 – у ради міст обласного значення, 1 299 – у районні ради, 37 – у районні ради у містах, а також 660 – у ради міст районного значення. Цікаво, що результат партії Дмитра Добродомова на місцевих виборах можна назвати навіть дещо кращим, за результат його політичного союзника – Анатолія Гриценка. Так, “Народний контроль”, за результатами виборів має 14 депутатів обласних рад (12 у Гриценка), у містах обласного значення – 85 (59 у Гриценка), у районних радах – 119 (218 у Гриценка), у районних радах у містах “Народний контроль” не має своїх депутатів (у Гриценка 4), у радах міст районного значення – 62 (77 у Гриценка), у селищних радах – 16 (4 у Гриценка), у сільських – 53 (49 у Гриценка). Відповідно, за результатами місцевих виборів 2015 року, “Народний контроль” мав 1,68% електоральної підтримки, а “Громадянська позиція” – 1,59%. Тож, можна вважати, що перший похід на вибори партії Дмитра Добродомова був цілком успішним, та навіть дещо кращим за результат партії-союзника “Громадянської позиції”.

За індексом програмно-проблемної активності партія “Громадський рух “Народний контроль” набрала 80,02 бала, що відповідає 9 позиції за даним рейтингом. Партія Дмитра Добродомова була ініціатором 126 програмних ініціатив у регіональній сфері, 63 – у геополітичній та антикорупційній, 32 – соціокультурній та соціальній, 63 – в економічній сфері. Так, результат партії

за програмно-проблемними активностями корелює із тим фактом, що партія має власних представників у місцевих органах влади. Проте, “Народний контроль” також розробляв власні напрацювання у різних сферах суспільно-політичного життя країни.

Дмитро Добродомов та інші представники міжфракційного об’єднання “Народний контроль” (народні депутати Олег Мусій, Богдан Матківський та Андрій Антонищак) зробили 630 політичних заяв. А за індексом інформаційної активності партія набрала 64,55 бала, що відповідає 22 місцю у загальному заліку за даним індексом.

ОДИНАДЦЯТЕ МІСЦЕ: ПАРТІЯ “ВІДРОДЖЕННЯ”

Електоральна активність: 83,76;
Електоральна ефективність: 97,42;
Проблемно-програмна активність: 67,06;
Інформаційна активність: 65,94;
Сумарний бал: 314,19

Партія “Відродження” – політичний проект, який існує ще з 2005 року, але наразі партія більш відома своєю депутатською групою у ВРУ, яка налічує 25 народних депутатів. Цікаво, що більшість з них – колишні члени “Партії регіонів”, тому депутати, які увійшли до депутатської групи, обиралися за мажоритарними округами як самовисуванці аби нейтралізувати негатив, пов’язаний колишнім членством у ПР. Оцінюю-

чи результати, які партія набрала у багатомандатному окрузі (0,19%), можна сказати, що рішення йти до ВР самовисуванцями, було цілком раціональним.

За індексом електоральної активності партія “Відродження” набрала 83,76 бала, що відповідає 8 місцю у загальному заліку за цим показником. За індексом електоральної ефективності партія набрала 97,42 бала, посівши 9 місце у рейтингу за даним індексом. Як ми зазначали, народні депутати, які увійшли до депутатської групи “Відродження”, пройшли до ВР як самовисуванці в одномандатних округах, тому партія не отримала балів за них. Натомість, партія отримала бали за висунутий список та кандидата у президенти України у 2019 році – Віктора Бондара. Не дивлячись на те, що у ВР представники партії шли самовисуванцями, партія “Відродження” досягла непоганих результатів на місцевих виборах 2015 року вже під власним брендом. Так, партія повела на вибори до обласних рад 1 013 кандидатів у депутати, 105 з яких перемогли на виборах (майже кожен 10). На виборах у ради міст обласного значення – 2 590 кандидатів, 288 з яких отримали відповідні мандати (кожен 9). У районні ради було зареєстровано 4 798 кандидатів, а обрано – 655 (кожен 7). Дещо гірший результат мало “Відродження” на виборах у районні ради у містах: з 843 кандидатів вирішальною підтримкою виборців заручились лише 19 (кожен 44). Мандати депутатів рад міст районного значення отримали 161 представник “Відродження” із 1 140 кандидатів (кожен 7). Крім того, партія має у своєму електоральному заліку також 194 депутати рад в ОТГ, 56 депутатів селищних рад, а також 189 – депутатів сільрад. Очолити міста обласного значення за результатами виборів вдалося 4 представникам партії (з 35 кандидатів), та ще 3 змогли стати головами міст районного значення (з 22 кандидатів). “Відродження” також має 1 голову ОТГ, 1 старосту в ОТГ, 4 – селищні голови та 30 – сільських голів. Результат партії “Відродження” засвідчує, що на загальнонаціональному рівні экс-представники “Партії регіонів” є дещо дискредитованими, проте на місцевому рівні вони отримують стабільну електоральну підтримку.

За індексом програмно-проблемної активності партія “Відродження” розташовується на 22 міс-

ці, набравши 67,06 бала. Так, партія створила 19 програмних пропозицій у регіональній сфері, 5 – у геополітичній, 11 – в антикорупційній, 2 – у соціокультурній, 29 – у соціальній та 20 – в економічній. Відповідно до результатів нашого аналізу, представники партії “Відродження” концентрувалися саме на соціально-економічних програмних пропозиціях, які, згідно з нашою методологією, оцінювалися більше ніж інші категорії програмних ініціатив партії.

Партія “Відродження” мала відносно невелику кількість політичних заяв (91), яка відповідає 14 місцю за рейтингом даного показника. За індексом інформаційної активності “Відродження” набрало 65,94 бала, що дозволило йому зайняти 17 рядок за рейтингом у даному показнику.

ДВАНАДЦЯТЕ МІСЦЕ: ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ “НАРОДНИЙ ФРОНТ”

Електоральна активність: 56,53;
Електоральна ефективність: 89,24;
Проблемно-програмна активність: 83,01;
Інформаційна активність: 69,56;
Сумарний бал: 298,35

“Народний фронт” – ще один класичний політичний проект, створений Арсенієм Яценюком та Олександром Турчиновим спеціально для участі у позачергових парламентських виборах 2014 року. Як відомо, даний політичний проект був більш ніж вдалим – “Народний фронт” провів до ВРУ 82 народних депутатів, увійшовши до коаліції “Європейська Україна”, а її лідер –

Арсеній Яценюк був прем’єр-міністром України. Відповідно, “Народний фронт” мав чи не найбільше, після БПП, інституційних можливостей реалізовувати власну політичну програму.

За індексом електоральної активності “Народний фронт” має 56,53 бала, що відповідає аж 52 місцю за відповідним показником серед усіх партій. Власне, низький бал НФ за електоральну активність отримав через те, що партія практично не брала участі у місцевих виборах. Так, партія висунула лише 27 кандидатів у ради міст районного значення, але жоден з них не переміг на виборах. Однак, “фронтівки” включилися у вибори депутатів у ради в ОТГ, станом на лютий 2019 року партія мала 148 власних представників у радах в ОТГ. Проте, результати “Народного фронту” на виборах до парламенту у 2014 році були одними з найкращих. Так, з 217 кандидатів, висунутих за партійним списком, 64 стали народними депутатами. Також 18 осіб отримали депутатські мандати, отримавши перемогу в одномандатних округах. Відповідно, за індексом електоральної ефективності “Народний фронт” посідає 17 місце, маючи у своєму активі 89,24 бала. Таким чином, дванадцяте місце “Народного фронту” у рейтингу активних та ефективних партій детерміноване саме невисокими балами за електоральну активність та ефективність.

За індексом програмно-проблемної активності “Народний фронт” посідає 6 місце, набравши 83,01 рейтингових балів. “Фронтівки” стали ініціаторами 63 програмних ініціатив у регіональній сфері, 189 – у геополітичній, 63 – в антикорупційній, 126 – у соціокультурній, 189 – у соціальній та 63 – в економічній сфері. Так, можна сказати, що програмно-проблемна активність партії була більш менш збалансованою, пріоритетними напрямками для “Народного фронту” були сфери геополітики та соціального забезпечення українців. Через активність “Народного фронту” у геополітичній сфері опоненти партії навіть називали її “партією війни”, а одного з лідерів партії Олександра Турчинова – “кровавим пастирем”. Але в умовах фактичної війни з РФ, “фронтівки” сприймали такі порівняння як комплімент.

Представники “Народного фронту” були досить активними у ЗМІ. Так, за результатами нашого дослідження, партія була ініціатором 1 076 по-

літичних заяв, що відповідає 5 місцю за даним показником. За індексом інформаційної активності партія посіла 4 місце, набравши 69,56 рейтингових балів.

ТРИНАДЦЯТЕ МІСЦЕ: ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ “СИЛА ЛЮДЕЙ”

Електоральна активність: 80,13;
Електоральна ефективність: 84,13;
Проблемно-програмна активність: 64,07;
Інформаційна активність: 65,66;
Сумарний бал: 294

“Сила людей” – відносно молода політична партія, створення якої розпочалося у 2013 році, а юридичне оформлення партії закінчилося у серпні 2014 року. Так, “Сила людей” встигла взяти участь як у парламентських виборах 2014, так і у місцевих 2015, за результатами яких отримала непогані, як для нової політичної сили, результати. Також партія стала відома скандалом під час президентської кампанії 2019 року, коли партійці вимагали від власного ж кандидата у президенти Дмитра Гнапа знятися із виборів та повернути гроші, які партія внесла за заставу на виборах. Причиною цього стало звинувачення Дмитра Гнапа у тому, що він буцімто привласнив частину коштів, яку редакція “Слідство.інфо” планувала спрямувати на потреби армії. Також можна відзначити, що власне кошти на заставу кандидата від “Сили людей” були зібрані завдяки публічному збору коштів.

За індексом електоральної активності партія “Сила людей” набрала 80,13 бала, що відповідає 14 місцю серед всіх політичних партій. Натомість, за рейтингом електоральної ефективності “Сила людей” посіла 22 місце, набравши 84,13 бала. Так, партія на парламентських виборах 2014 року висунула партійний список, у якому було 37 кандидатів у депутати. Також в одномандатних округах від “Сили людей” у ВР балотувалося 16 кандидатів у народні депутати. Але за результатами голосування, партія набрала лише 0,11% у багатомандатному окрузі, також жоден із мажоритарників партії не зміг отримати перемогу в одномандатних округах. Відповідно, партія залишилася у статусі позапарламентської у політичному циклі 2014 – 2019 років. На місцевих виборах 2015 року, згідно з даними ЦВК, партія зареєструвала 2 792 кандидати у депутати місцевих рад. Зокрема, 303 – у обласні ради, 1 463 – у ради міст обласного значення, 484 – у районні ради, 131 – у районні ради у містах, 411 – у ради міст районного значення. Згідно з результатами голосування, депутатами рад міст обласного значення стали 80 представників партії (кожен 18), 31 – депутатами районних рад (майже кожен 16), 24 – депутатами районних рад у містах, 17 – депутатами рад міст районного значення (кожен 24). Крім того, “Сила людей” має 10 депутатів селищних та 22 – сільських рад, а також 21 – представник у радах в ОТГ. Можна також відзначити, що 1 кандидат від “Сила людей” переміг на виборах міського голови та 1 очолив ОТГ.

Партія “Сила людей” за індексом програмно-проблемної активності має 64,07 бала, що відповідає 25 місцю у загальному рейтингу за даним індексом. Так, “Сила людей” була ініціатором 9 програмних пропозицій у геополітичній сфері, 18 – в антикорупційній, 14 – у соціальній та 5 – в економічній. Також на рахунку партії 72 політичні заяви, що відповідає 36 місцю за даним показником серед всіх політичних партій. Щодо індексу інформаційної активності, партія має 65,66 бала, що дозволило “Силі людей” розташуватися на 18 позиції за даним індексом.

ЧОТИРНАДЦЯТЕ МІСЦЕ: ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ “ВОЛЯ НАРОДУ”

*Електоральна активність: 62,58;
Електоральна ефективність: 80,04;
Проблемно-програмна активність: 79,03;
Інформаційна активність: 66,78;
Сумарний бал: 288,43*

“Воля народу” – політична партія більш відома як однойменна депутатська група у ВР 8 скликання із нестабільним складом – депутатська група часто перебувала на межі розпуску, оскільки частина її членів виходили з неї, а тому “Волі народу” доводилося шукати нових членів, щоб зберегти статус “депутатської групи”. “Воля народу” об’єднала депутатів, які вже мали досвід роботи у парламенті, в тому числі у фракції “Партії регіонів”. Цікаво, що всі члени групи “Воля народу” обиралися до ВР в одномандатних округах, переважно як самовисуванці. Можна сказати, що дана група не є централізованою, більшість її представників є самостійними депутатами. Також “Воля народу” відома тим, що виконувала функції “резерву голосів”, коли коаліції потрібно було добрати голоси за те чи інше рішення в ВР.

За результатами нашого дослідження, “Воля народу” за індексом електоральної активності набрала 62,58 бала, що у загальному рейтингу за даним індексом розташувало партію на 42 місці. Так, “Воля народу” суто юридично не брала участі у парламентських виборах 2014 року: партія не реєструвала виборчий список, а депу-

тати, які згодом утворили однойменну депутатську групу, на мажоритарних округах боролися за депутатський мандат у статусі самовисуванців. А вже на місцевих виборах 2015 року “Воля народу” висунула власних кандидатів у депутати місцевих рад та міських голів, переважно, великих міст. 64 висуванці партії балотувалися кандидатами у депутати обласних рад, 121 – у ради міст обласного значення та 337 – у районні ради. Результат партії на місцевих виборах складався із 6 обласних депутатів (майже кожен 11), 17 депутатів (кожен 7) у радах міст обласного значення та 74 представників партії стали депутатами районних рад (майже кожен 5). “Воля народу” також має 1 депутата селищної ради, 3 – сільської та 9 депутатів у радах в ОТГ. Партія також має одного переможця на виборах міського голови – ним став Олександр Ген, якого було обрано очільником міста Середина-Буда (Сумська область). Так, результати “Волі народу” на всіх виборах у політичному циклі 2014 – 2019 дорівнює 80,04 балам за індексом електоральної ефективності (26 місце).

“Воля народу” має 79,03 бала за індексом програмно-проблемної активності, що відповідає 10 місцю за даним показником серед всіх партій. Партія “Воля народу” була ініціатором 23 регіональних програм, 14 – геополітичних, 45 – антикорупційних, 27 – соціокультурних, 108 – соціальних та 86 – економічних. Відповідно, партійці “Волі народу” приділяли більше уваги саме соціально-економічним проблемам. Крім того, представники “Волі народу” зробили 486 політичних заяв, що відповідає 13 місцю серед всіх партій за даним показником. За індексом інформаційної активності партія має 66,78 бала, що дозволило їй посісти 14 місце серед усіх партій за даним індексом.

П'ЯТНАДЦЯТЕ МІСЦЕ: НАРОДНА ПАРТІЯ

Електоральна активність: 77,11;
Електоральна ефективність: 94,35;
Проблемно-програмна активність: 54,1;
Інформаційна активність: 60,93;
Сумарний бал: 286,49

Народна партія – політична партія, утворена на базі “Аграрної партії України” у 2005 році, її лідером з 2004 року є Володимир Литвин, народний депутат 8 скликання ВР, член парламентської групи “Воля народу”. Найкращі часи для Народної партії припали на 2007 рік, коли Народна партія у складі “Блоку Литвина” потрапила у парламент, набравши 3,96% голосів виборців. Тоді Володимир Литвин був обраний головою Верховної Ради. На виборах до парламенту у 2012 році Народна партія змогла завести лише двох депутатів по одномандатним округам – Володимира Литвина та Сергія Гриневецького. У політичному циклі 2014 – 2019 партія має лише одного представника у парламенті – Володимира Литвина, але лідер Народної партії обирався до ВР як самовисуванець.

За індексом електоральної активності Народна партія, згідно з результатами дослідження, має 77,11 бала, що відповідає 19 місцю за даним показником серед усіх партій. За індексом електоральної ефективності партія Литвина розташувалася на 12 позиції, маючи у своєму активі 94,35 бала. Як ми вже зазначали, Народна партія не брала участі у парламентських та президентських виборах у 2014 році. Також партія не мала висуванців на президентських та пар-

ламентських виборах 2019 року, тому Мін'юст має всі законні підстави скасувати реєстрацію партії через неучасть у національних виборах протягом 10 років. Проте, Народна партія брала участь у місцевих виборах 2015 року. Від партії було зареєстровано 129 кандидатів у депутати обласних рад, 410 – у ради міст обласного значення, 1 364 – у районні ради, 262 – у ради міст районного значення. За результатами голосування виборців, 5 представників партії (кожен 26) було обрано депутатами обласних рад, 31 – депутатами рад міст обласного значення (кожен 13), 187 - депутатами районних рад (кожен 7), 12 – депутатами рад міст районного значення (кожен 22). Також в активі партії 6 депутатів селищних, 267 – сільських та 51 депутат у радах в ОТГ. Слід відзначити, що представництво Народної партії нерівномірне, більшість з них сконцентровані у місцевих радах Житомирщини, звідки родом є Володимир Литвин.

За період політичного циклу 2014 – 2019 років Народна партія набрала 54,1 бала, що відповідає 35 позиції серед всіх партій. Так, Народна партія була ініціатором 1 програмної ініціативи у регіональній сфері, 6 – у геополітичній, 17 – в антикорупційній, 6 – у соціокультурній, 4 – у соціальної та 8 – в економічній. Відповідно, представники партії більше уваги приділяли саме антикорупційному порядку денному, ніж іншим питанням соціально-політичного життя країни. Крім того, Народна партія опублікувала 38 політичних заяв, що є відносно невеликим показником (24 місце за даним показником). За індексом інформаційної активності партія набрала 60,93 бала, що дозволило їй розташуватися на 34 позиції за рейтингом даного індексу.

ШІСТНАДЦЯТЕ МІСЦЕ: ГРОМАДСЬКО- ПОЛІТИЧНИЙ РУХ ВАЛЕНТИНА НАЛИВАЙЧЕНКА “СПРАВЕДЛИВІСТЬ”

Електоральна активність: 74,69;
Електоральна ефективність: 74,93;
Проблемно-програмна активність: 72,05;
Інформаційна активність: 64,13;
Сумарний бал: 285,79

Громадсько-політичний рух Валентина Наливайченка “Справедливість” – політична партія, заснована экс-керівником СБУ Валентином Наливайченком у 2016 році на базі ГО “Антикорупційний рух”. Перед президентськими виборами 2019 року у ЗМІ була інформація, що Наливайченко підтримає на виборах Юлію Тимошенко, але цього так і не сталося. Наливайченко став кандидатом у президенти, а за результатами голосування у першому турі зміг набрати лише 0,22%. Можливо, саме тому Валентин Наливайченко підтримав “Батьківщину” на парламентських виборах у 2019 році, увійшовши до партійного списку під третім номером. Але у політичному циклі 2014 – 2019 роках Валентин Наливайченко та його партія проводили активні політичні дії, формували власну програму та взяли участь у місцевих виборах 2015 року.

За індексом електоральної активності “Справедливість” Валентина Наливайченка набрала 74,69

бала, що еквівалентне 23 місцю серед усіх партій за даним показником. Індекс електоральної ефективності партії склав 74,93 бала, або 31 місце за даним індексом. Варто відзначити, що майже всі бали електоральні бали “Справедливість” Наливайченка набрала за результатом участі у місцевих виборах 2015 року. Так, на сайті ЦВК є дані про висування кандидатів від партії та результати, які змогли досягти висуванці Громадсько-політичного руху Валентина Наливайченка “Справедливість”. Але постає логічне запитання, як партія, що була заснована у 2016 році, змогла взяти участь у місцевих виборах, які проходили у 2015 році? Проте, ми врахували дані, які були оприлюднені на офіційному сайті ЦВК. Згідно з ними, у обласні ради від партії Наливайченка балотувалося 65 кандидатів у депутати, 107 – у ради міст обласного значення, 798 – у районні ради, 411 – у ради міст районного значення. За результатами голосування, 3 кандидатів від “Справедливості” були обрані депутатами рад у містах обласного значення, 30 – депутатами районних рад, 8 – депутатами рад міст районного значення. Крім того, партія має 86 депутатів у радах в ОТГ, а також 1 селищного та 4 сільських депутатів.

Громадсько-політичний рух Валентина Наливайченка “Справедливість” у політичному циклі 2014 – 2019 років набрав 72,05 бала за індексом програмно-проблемної активності (17 місце за даним показником). Так, партія розробила 14 програмних ініціатив у регіональній сфері, 90 – у геополітичній, 36 – в антикорупційній, 5 – у соціокультурній, 9 – в соціальній, 23 – в економічній сфері. Так, ми бачимо, що у своїй діяльності партія сконцентрувалася переважно на геополітичному порядку денному. Натомість, антикорупційні програмні пропозиції зайняли друге місце серед пріоритетів партії, не дивлячись на те, що партія була заснована на базі ГО “Антикорупційний рух”.

Партія Валентина Наливайченка має на своєму рахунку 288 політичних заяв, що відповідає 20 місцю серед усіх партій за даним показником. Загалом, саме Валентин Наливайченко був основним медійним обличчям партії, який просував у ЗМІ політичний порядок денний партії. В цілому, за індексом інформаційної активності “Справедливість” Валентина Наливайченка набрала 64,13 бала, що відповідає 23 місцю да даним показником.

СІМНАДЦЯТЕ МІСЦЕ: АГРАРНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ

Електоральна активність: 83,16;
Електоральна ефективність: 101,51;
Проблемно-програмна активність: 32,66;
Інформаційна активність: 66,22;
Сумарний бал: 283,55

Аграрна партія України – політична партія із давньою історією свого існування та політичної діяльності в Україні. Аграрна партія України була зареєстрована у 1996 році, але у 2004 партія була перейменована на Народну аграрну партію України, а в 2005 році — в Народну партію. Але вже у 2006 році Аграрна партія України була відновлена. Перед політичним циклом 2014 – 2019 років партію очолив Віталій Скоцик, але у 2018 році через конфлікти у середині партії Скоцика достроково позбавили повноважень голови партій. Новим лідером партії став Юрій Крутько.

Не дивлячись на те, що Аграрна партія України не брала участі у парламентських та президентських виборах 2014 року, партія має досить високі електоральні показники. Так, за індексом електоральної активності Аграрна партія України розташувалася на 9 місці, маючи 83,16 рейтингових балів. За індексом електоральної ефективності Аграрна партія має 101,51 бала, займаючи 5 місце у загальному заліку за даним параметром. Такий високий результат партія досягла виключно за результатів участі у місцевих виборах 2015 року та виборів в ради ОТГ.

Під час місцевих виборів 2015 року Аграрна партія України висунула 890 кандидатів у депутати обласних рад, 1 149 – у ради міст обласного значення, 6 803 – у районні ради, 100 – у районні ради у містах, 1 220 – у ради міст районного значення. За результатами голосування, 40 висунувців Аграрної партії було обрано депутатами обласних рад (кожен 22), 27 – депутатами рад у містах обласного значення (кожен 43), 1160 – депутатами районних рад (кожен 6), 4 – депутатами районних рад у містах, 73 – депутатами рад у містах районного значення, 76 – селищними депутатами, 1 192 – депутатами сільрад. Також партія має 1 172 депутатів у радах в ОТГ. Відповідно, Аграрна партія мала відчутне представництво місцевому рівні у політичному циклі 2014 – 2019 років. Цікаво, що Аграрна партія України оголосила, що буде брати участь у парламентських виборах 2019 року, залучивши до політичної кампанії Михайла Поплавського, який очолив виборчий список партії.

Аграрна партія має 32,66 бала за індексом програмно-проблемної активності, що відповідає 56 місцю за даним показником. Невисокий результат партії за даним показником детермінований тим, що офіційний сайт партії, який ми аналізували, заповнений лише до 26 вересня 2018 року, тому ми зарахували лише ті ініціативи, які були розміщені на сайті. За цей період на рахунку партії було 2 програмні ініціативи в економічній сфері та 8 політичних заяв.

За індексом інформаційної активності Аграрна партія України має 66,22 рейтингових бали, що відповідає 16 місцю серед усіх партій за даним показником.

ВІСІМНАДЦЯТЕ МІСЦЕ: ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ “ЗА КОНКРЕТНІ СПРАВИ”

Електоральна активність: 72,27;
Електоральна ефективність: 93,33;
Проблемно-програмна активність: 59,08;
Інформаційна активність: 58,7;
Сумарний бал: 283,38

“За конкретні справи” – політична партія, створена власником мережі будівельних гіпермаркетів “Епіцентр” Олександром Герегою у березні 2015 року на базі ГО “За конкретні справи”. Діяльність партії розгортається переважно на Хмельниччині, звідки родом сам Олександр Володимирович. Бізнесмен має високу підтримку у себе в регіоні, завдяки чому двічі перемагав в одномандатному окрузі №192, в який входить його рідне містечко Городок. На парламентських виборах 2012 року за Олександра Герегу проголосували 58,04% виборців, а вже у 2014 – 73,86%. На позачергових виборах до ВР у 2019 році Герега також зареєстрований як самовисуванець у 192 одномандатному окрузі, що, ймовірно, гарантує йому депутатський мандат у Верховній Раді 9 скликання.

Партія Олександра Гереги “За конкретні справи” у політичному циклі 2014 – 2019 років набрала 72,27 бала за індексом електоральної активності (27 місце) та 93,33 бала за індексом електоральної ефективності (13 місце). Так, всі електоральні бали партія отримала завдяки

участі у місцевих виборах в 2015 році та виборах в ОТГ. У 2015 році від партії “За конкретні справи” балотувалося 84 кандидати у депутати обласної ради, 220 – у ради міст обласного значення, 690 – у районні ради, 107 – у ради міст районного значення. За підсумками голосування виборців, партія провела 19 депутатів у Хмельницьку обласну раду, 22 висуванці партії стали депутатами рад міст обласного значення, 6 з яких у м. Хмельницький. У районних радах “За конкретні справи” мала 148 депутатів, 7 – у радах міст районного значення, 34 – селищних радах, 63 – сільських. Крім того, станом на лютий 2019 року, партія Олександра Гереги мала 167 депутатів у радах в ОТГ. Тож, партія “За конкретні справи” розгортала свою електоральну активність переважно у великих містах Хмельницької області.

За індексом програмно-проблемної активності партія “За конкретні справи” має 59,08 бала, що дозволило їй розміститися на 30 місці за даним показником серед усіх партій. Так, партія була ініціатором 72 програмних пропозицій у регіональній сфері, 5 – у геополітичній, антикорупційній та соціокультурній, 18 – у соціальній, 14 – в економічній. Результати аналізу програмно-проблемної активності партії “За конкретні справи” корелюють з електоральною активністю партії – політичний проект Олександра Гереги має чітке регіональне спрямування. Проте, у програмі партії задекларований саме загальнонаціональний порядок денний, хоч і з акцентом на регіональну політику. Цікаво також те, що партія має лише 18 політичних заяв за період всього політичного циклу 2014 – 2019 років, що відповідає 64 місцю за даним показником серед усіх партій. Відповідно, партія “За конкретні справи” більше опікувалася проблемами Хмельниччини та майже не брала участі у загальнонаціональній політиці. За індексом інформаційної активності партія набрала 58,7 бала, що відповідає 42 місцю за даним показником серед усіх партій.

ДЕВ'ЯТНАДЦЯТЕ МІСЦЕ: ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ “ВОЛЯ”

*Електоральна активність: 78,32;
Електоральна ефективність: 90,27;
Проблемно-програмна активність: 49,11;
Інформаційна активність: 60,65;
Сумарний бал: 278,34*

“Воля” – політична партія, заснована після Євромайдану 21 червня 2014 року депутатом 7 скликання ВР Юрієм Дерев’янком на базі політичної ініціативи “Воля”, співорганізатором якої був також Єгор Соболев. Але саме Юрій Дерев’янок був лідером партії, від якої він пройшов до Верховної Ради 8 скликання, отримавши перемогу у одномандатному окрузі №87 (Івано-Франківщина). Юрій Дерев’янок та його партія мала тісні стосунки із “Рухом нових сил Михайла Саакашвілі”. За даними ЗМІ, Юрій Дерев’янок мав наміри стати лідером партії Саакашвілі після того, як того позбавили українського громадянства та депортували з України. Сам Юрій Дерев’янок спростовував це. Чи це було так, чи ні, але Юрій Дерев’янок балотувався кандидатом у президенти України в 2019 році саме від своєї партії “Воля”, але за результатами голосування отримав лише 0,1% голосів.

Політична партія “Воля” за індексом електоральної активності має 78,32 бала, що відповідає 17 місцю серед всіх партій за даним показником. За індексом електоральної ефективності партія Юрія Дерев’янка набрала 90,27 бала (16 місце). На позачергових парламентських виборах у

2014 році “Воля” не висувала партійний список, а обмежилася 35 кандидатами в одномандатних округах. Але переможцем виборів був лише лідер партії – Юрій Дерев’янок, за якого проголосували 69,67% виборців у 87 округах на рідній для політика Івано-Франківщині. Цікаво, що Ірина Сусліва, яка стала народним депутатом ВР 8 скликання, була на той момент членом партії “Воля”, але обралася до парламенту за списком “Самопоміч”. Єгор Соболев, який також був членом партії “Воля”, вийшов із неї перед виборами до ВР у 2014, заявивши, що він жалкує про те, що створював цю партію разом з Дерев’янком. Сам Соболев став народним депутатом за списком “Самопоміч”. Не дивлячись на доволі конфліктний початок політичного життя партії “Воля”, на місцеві вибори 2015 року партія висунула 2 506 кандидатів у місцеві ради. Так, 204 висуваних партією були кандидатами у обласні ради, 637 – у ради міст обласного значення, 981 – кандидатами у районні ради, 7 – у районні ради у містах, 677 – у ради міст районного значення. За результатами голосування, партія “Воля” у середньому набрала 0,55% голосів виборців. Так, партія завела 7 депутатів у обласну раду Івано-Франківська, 33 кандидати отримали мандати у радах міст обласного значення, 71 – у районних радах, 57 – у радах міст районного значення, 23 – у селищних рад, 136 – у сільських радах. Крім того, “Воля” має 37 своїх представників у радах в ОТГ. Також варто відзначити, що електоральна активність партії була сконцентрована переважно на Івано-Франківщині.

За індексом програмно-проблемної активності партія “Воля” набрала 49,11 бала, що відповідає 40 місцю серед усіх партій. Сайт партії наповнений до 3 липня 2018 року, тому до аналізу були взяті всі активності партії до цього періоду. Так, на рахунок партії 15 регіональних програмних ініціатив, 5 – антикорупційних, 3 – соціокультурних, 4 – соціальних та 5 – економічних. Так, партія “Воля” найбільше уваги приділяла саме регіональним ініціативам. Крім того, на рахунок партії 21 політична заява, переважно, опозиційного змісту. Головним медійним обличчям партії був її лідер Юрій Дерев’янок, який просував погляди партії у ЗМІ, що відбилося у нашому рейтингу у вигляді 60,65 балах за індексом інформаційної активності (35 місце).

ДВАДЦЯТЕ МІСЦЕ: ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ “СОЦІАЛІСТИ”

Електоральна активність: 78,92;
Електоральна ефективність: 79,02;
Проблемно-програмна активність: 61,08;
Інформаційна активність: 56,75;
Сумарний бал: 275,77

“Соціалісти” – політична партія, створена у 2015 році, яку очолив экс-міністр МВС, экс-міністр економіки, депутат чотирьох скликань (1994, 1998, 2002, 2006 рр.) Василь Цушко. Але вже у 2016 році за станом здоров’я Цушко склав з себе повноваження голови партії, новим лідером “Соціалістів” став міністр закордонних справ 2012 – 2014 років Леонід Кожара.

За індексом електоральної активності “Соціалісти” набрали 78,92 бала (28 місце), а за індексом електоральної ефективності – 79,02 бала (16 місце). Політична партія “Соціалісти” не брала участі у виборах президента та парламенту у 2014 році, оскільки була створена лише у 2015 році. Слід також відзначити, що “Соціалісти” висунули у 2018 році висунули Леоніда Кожару кандидатом у президенти на виборах у 2019 році, але документи до ЦВК так і не донесли, тому “Соціалісти” не мали кандидата у президенти від партії. Проте, “Соціалісти” взяли участь у місцевих виборах 2015 року та виборах в ради ОТГ. Так, у 2015 році від партії було зареєстровано 667 кандидатів у депутати обласних рад, 859 – у рад и міст обласного значення, 912 – у районні ради, 209 – у районні

ради у містах, 215 – у ради міст районного значення. За результатами голосування, “Соціалісти” отримали 6 депутатів у радах міст обласного значення, 58 – у районних радах, 18 – у радах міст районного значення, 12 – селищних та 33 – сільських депутатів. За результатами перших виборів в ОТГ, “Соціалісти” отримали 13 депутатських мандатів у радах в ОТГ.

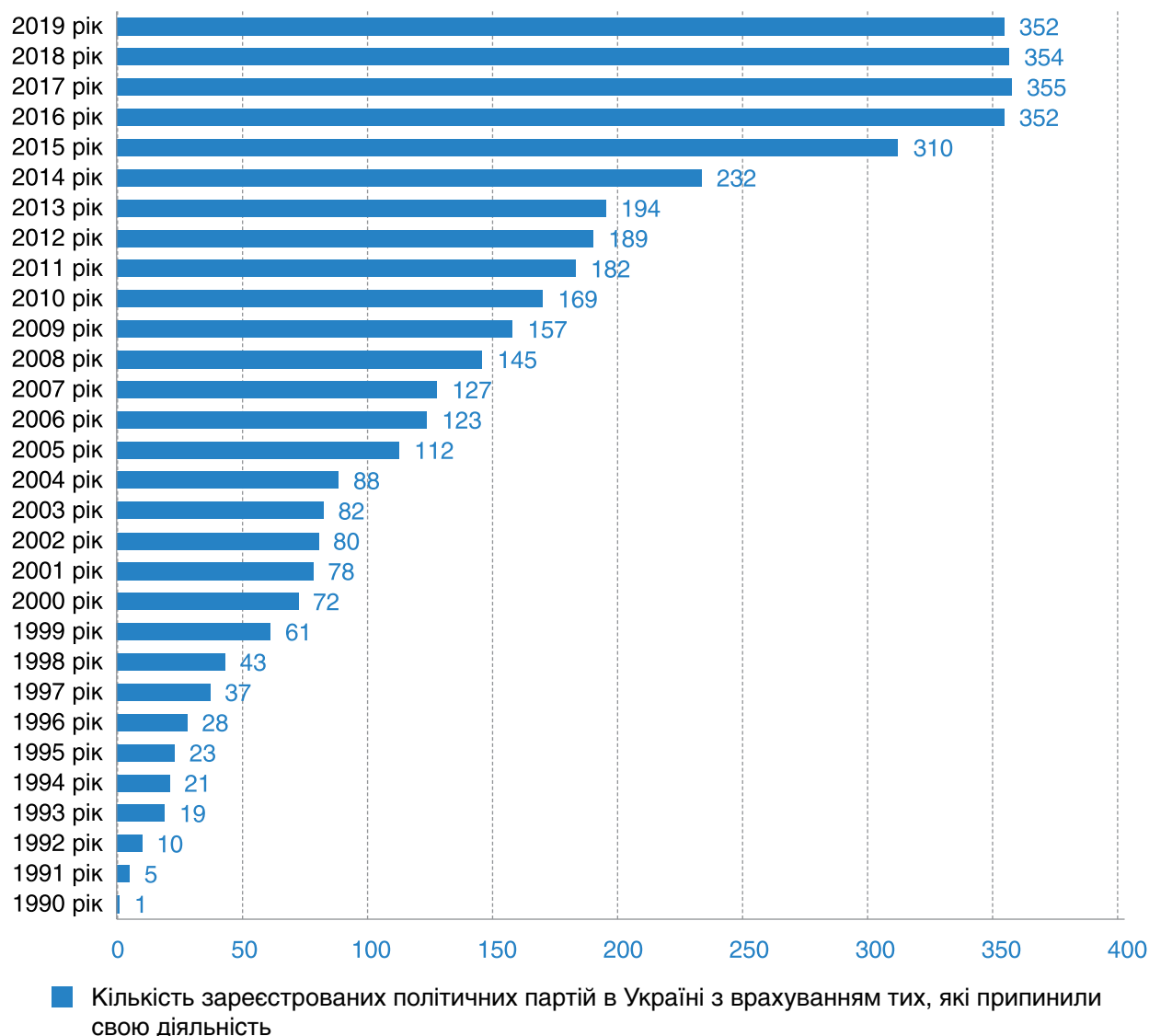
“Соціалісти” за індексом програмно-проблемної активності набрали 61,08 балів, що відповідає 28 місцю за даним показником серед усіх партій. Партія була ініціатором 14 програмних ініціатив у соціокультурній сфері та 9 – в економічній. Так, партія у першому для себе політичному циклі приділила обмежену увагу розробці програмно-проблемних пропозицій. Натомість, “Соціалісти” опублікували 104 політичних заяви (33 місце серед усіх партій). За індексом інформаційної активності “Соціалісти” розташувалися на 49 місці, набрав 56,75 бала.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕЛЕКТОРАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УКРАЇНІ З 1998 ПО 2019 РОКИ

Станом на 1 січня 2019 року в Україні офіційно зареєстровані 352 політичні партії. При чому, восьми партіям зі списку свідоцтво про реєстрацію політичної партії не видавалось, попри це в списку Мін'юсту вони все ж таки присутні.

В різні роки кількість політичних партій була відмінною, проте чітко прослідковується тенденція до збільшення їх кількості (Діаграма 1).

Діаграма 1

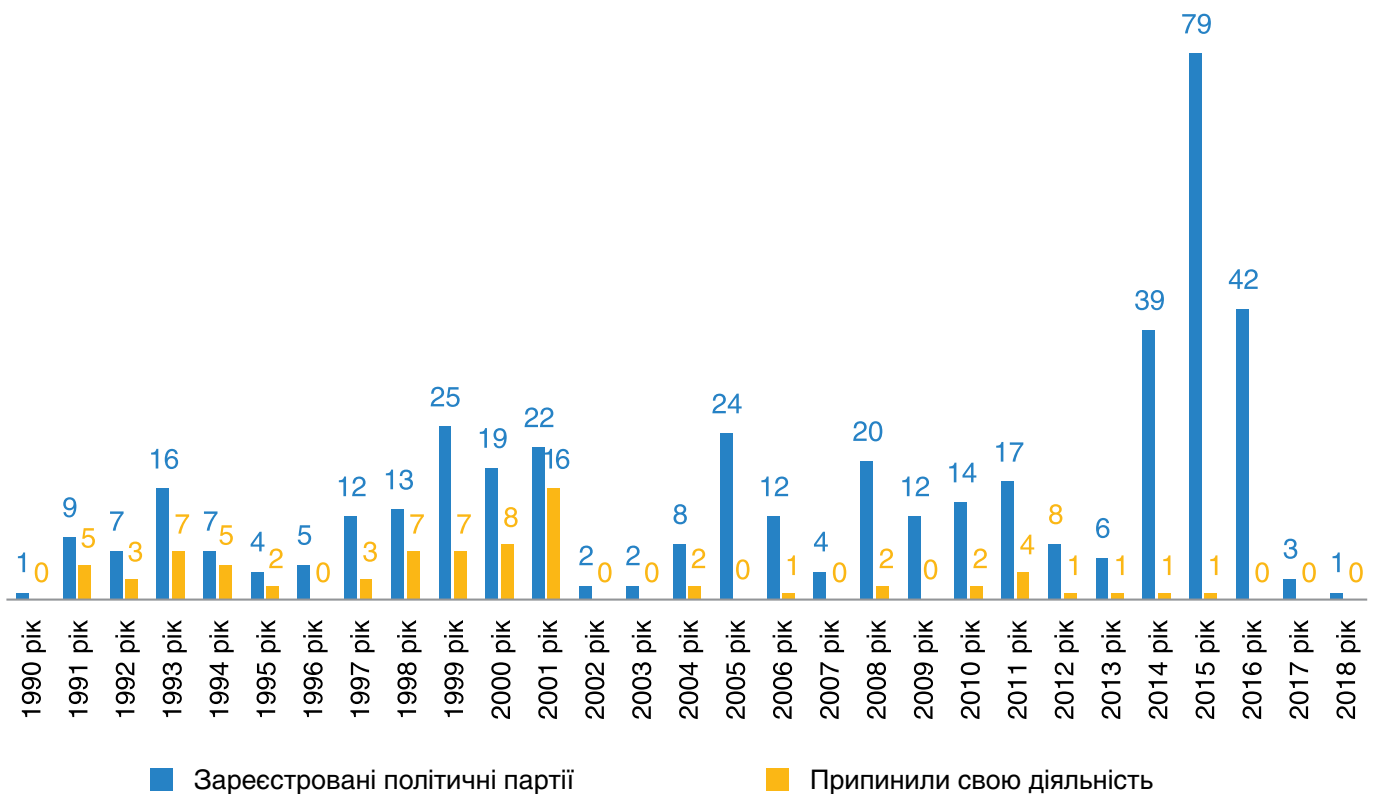

За кількістю зареєстрованих політичних партій Україна є одним з європейських та світових лідерів. Для порівняння:

- ☑ у Польщі – 84 політичні партії (станом на 2016 рік);
- ☑ у Словаччині – 56 політичних партій (станом на 2016 рік);
- ☑ у Румунії – 124 політичні партії (станом на 2016 рік);
- ☑ у Російській Федерації – 77 політичні партії (станом на 2019 рік);
- ☑ у Молдові – 45 політичних партій (станом на 2016 рік);
- ☑ у Латвії – 73 політичні партії (станом на 2016 рік);
- ☑ у Литві – 38 політичних партій (станом на 2016 рік);
- ☑ у США ≈ 40 національних політичних партій;
- ☑ у Франції ≈ 40 політичних партій.

Впродовж 1990-2019 років Міністерством юстиції України було зареєстровано 433 політичні сили (Діаграма 2). Майже половина від нині зареєстрованих політичних партій з'явилася у період з 2014 по 2016 роки. Так, у 2014 році було зареєстровано 39 партій; у 2015 році – 79; у 2016 році – 42. 2015 рік став рекордним для нашої країни за кількістю зареєстрованих політичних партій. Цікаво, що з 1990 року до сьогодні свою діяльність припинили 78 (22%) зареєстрованих політичних партій (Діаграма 2).

Діаграма 2. Динаміка зростання та припинення діяльності політичних партій в Україні

Отже, у період 1990–2000 років було зареєстровано 118 партій (з яких на початок 2019 року діяло 71, або 60%); у період 2001-2013 років – 151 партію (з яких діяло 122, або 81%); за останні 5 років – з 2014 року до 1 січня 2019 року – 164 партії (на 1 січня 2019 року діяла 162 партії, або 99%). Таким чином, 45% функціонуючих на початок 2019 року партій розпочали діяльність усього кілька років тому.

Варто відзначити, що всі наведені цифри є відносними, адже:

- ☑ Міністерство юстиції України значно звузило доступ до інформації щодо створення і діяльності партій (наразі Мін'юст лише раз на рік розміщує на сайті інформацію щодо кількості, актуальних назв, керівників партій та їхню офіційну адресу реєстрації);
- ☑ також на сайті Мін'юсту нині вже не розміщується інформація щодо: а) рішень реєстраційного органу щодо реєстрації чи відмови в ній, перейменування, анулювання свідоцтва чи припинення діяльності тієї чи іншої політичної сили тощо; б) кількісних показників: створення та функціонування осередків політичних партій у регіонах України;

до цього також варто додати, що:

- ☑ у стадії припинення впродовж понад 7 років знаходиться Політична партія “Українська платформа”, з'їзд якої ще 3 грудня 2011 року прийняв відповідне рішення;
- ☑ така ж ситуація з політичною партією “Фронт Змін”, яка 5,5 років знаходиться у стадії припинення діяльності (на підставі рішення чергового з'їзду партії від 14.06.2013);
- ☑ упродовж кількох років Мін'юстом України готується наказ про анулювання свідоцтва Політичної партії “За справедливість та добробут” (штаб-квартира якої знаходилася в Автономній Республіці Крим, у м. Сімферополі) та рішення про анулювання реєстрації Політичної партії “Відродження і розвиток” (штаб-квартира – у м. Добропіллі Донецької області).

Отже, ці партії лиш формально можна віднести до діючих. Понад те, ще всередині 2016 року НАЗК повідомило, 86 партій відсутні за адресою офіційної реєстрації. Таким чином, можна підрахувати, що наразі існує близько 90 формально функціонуючих партій (26% від усіх діючих сьогодні партій). У цьому контексті варто звернути увагу на те, що за даними НАЗК є, наприклад, особа на якій зареєстровано 17 партій, а також громадяни, на яких зареєстровано 5 і 10 партій.

Серед офіційно зареєстрованих існує низка партій зі співзвучними назвами, наприклад: Політична партія “Відродження України”, Партія “Відродження”, Політична партія “Всеукраїнське об'єднання “Відродження України””, Політична Партія “Опозиційний блок”, Політична партія “Опозиційний блок – Партія миру та розвитку”, Політична партія “Всеукраїнський опозиційний блок” тощо.

Попри відсутність в українському законодавстві можливості створювати виборчі блоки, наразі 13 партій використовують слово “блок” у своїй назві, наприклад: Партія “Народний блок”, Партія “Селянський блок аграрна Україна”, Політична партія “блок лівих сил України” тощо.

Популярною є реєстрація іменних партій, наприклад: Громадський рух Миколи Томенка “Рідна країна”, Блок Геннадія Чекіти “За справедливість”, “Народні ініціативи Олександра Фельдмана”, Блок Володимира Миколаєнка, Радикальна партія Олега Ляшка, “Рух нових сил Михайла Саакашвілі”, Українська морська партія Сергія Ківалова тощо.

Тенденцією в реєстрації політичних партій, що заслуговує на увагу, є поява так званих регіональних партій, зокрема: Всеукраїнське об'єднання “Чоркащани”, Політична партія “Кияни передусім!”, Політична партія “Українська Галицька партія”, Політична партія “Херсонці”, Політична партія “Наш дім – Одеса”, Політична партія “Патріоти Волині”, Політична партія “Ми – кияни”, Політична партія “Європейський Кривий Ріг”, Політична партія “Київська громада”. Подібні партії, як правило, діють лише в декількох областях або навіть обмежують свою активність одним містом.

Реєструються в Україні і партії національних меншин, зокрема: “КМКС” Партія угорців України, Демократична партія угорців України, Політична партія “Партія поляків України”, Політична партія “Циганська партія України”.

УЧАСТЬ ПАРТІЙ У ВИБОРАХ

На виборах до Верховної Ради у 1998 році брали участь 41 політична партія (95% від загальної кількості партій, яка станом на 1998 рік становила 43 зареєстровані політичні партії), з них 20 партій у складі 9 блоків та 21 партія самостійно. За результатами виборів 9 політичних партій стали парламентськими (21% від загальної кількості партій зареєстрованих станом на 1998 рік), 2 з яких пройшли до парламенту у складі одного блоку, а 7 – самостійно.

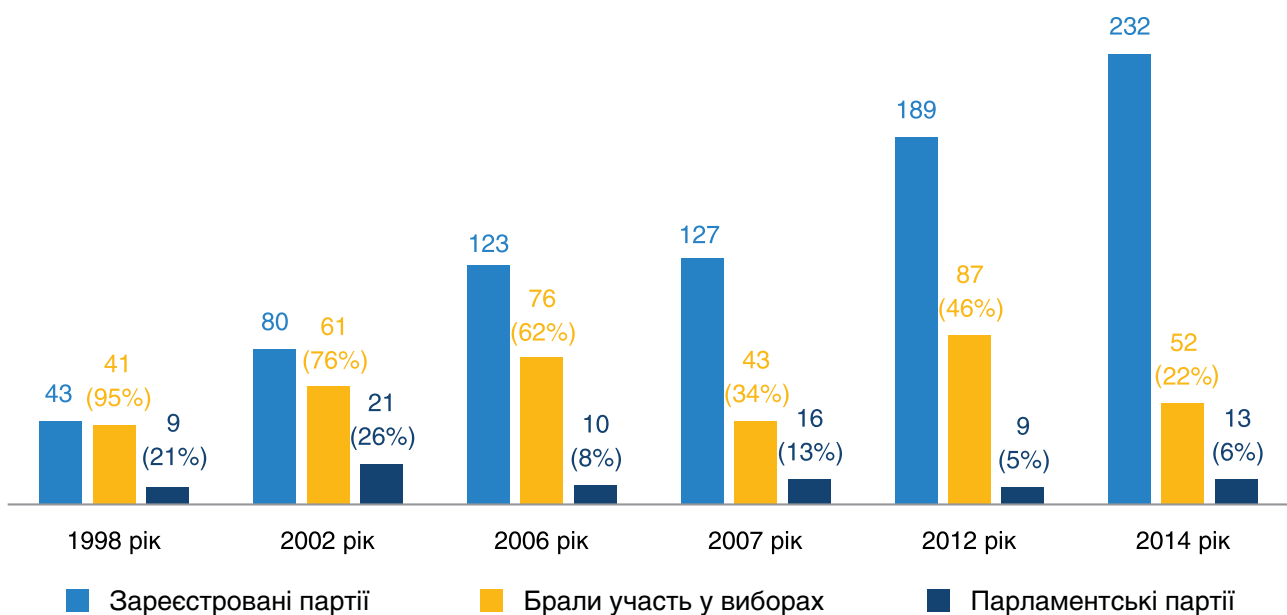
На виборах до Верховної Ради у 2002 році брали участь 61 політична партія (76% від загальної кількості партій, яка станом на 2002 рік становила 80 зареєстровані політичні партії), з них 40 партій у складі 11 блоків та 21 партія самостійно. За результатами виборів 21 політична партія стала парламентською (26% від загальної кількості партій зареєстрованих станом на 1998 рік), 17 з яких пройшли до парламенту у складі 3 блоків, а 4 – самостійно.

На виборах до Верховної Ради у 2006 році брали участь 76 політичних партій (62% від загальної кількості партій, яка станом на 2006 рік становила 123 зареєстровані політичні партії), з них 49 партій у складі 18 блоків та 27 партій самостійно. За результатами виборів 10 політичних партій стали парламентськими (8% від загальної кількості партій зареєстрованих станом на 2006 рік), 7 з яких пройшли до парламенту у складі двох блоків, а 3 – самостійно.

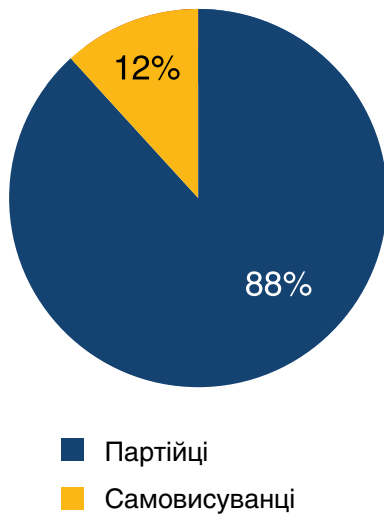
На позачергових виборах до Верховної Ради України у 2007 році брали участь 43 політичні партії (34% від загальної кількості партій, яка станом на 2007 рік становила 127 зареєстрованих політичних партій), з них 33 партії у складі 10 блоків та 10 партій самостійно. За результатами виборів 16 політичних партій стали парламентськими (13% від загальної кількості партій зареєстрованих станом на 2007 рік), 14 з яких пройшли до парламенту у складі двох блоків, а 2 – самостійно.

На виборах до Верховної Ради у 2012 році брали участь 87 політичних партій (46% від загальної кількості, яка на 2012 рік становила 189 зареєстрованих політичних партій). 22 політичні партії (12% від загальної кількості та 25% від тих, які брали участь у виборах) зареєстрували виборчі списки кандидатів у депутати. За результатами виборів 9 політичних партій стали

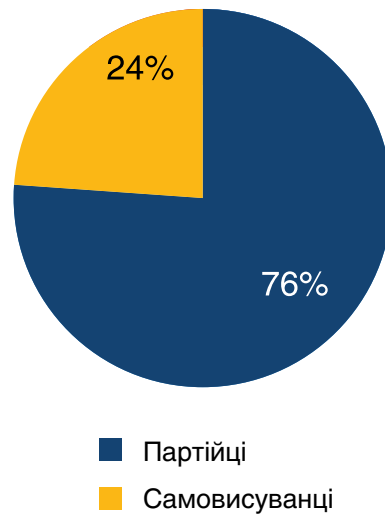
Діаграма 3. Участь партій у виборах народних депутатів України у 1998-2014 роках

Діаграма 4. Кількість представників партій у ВРУ 7-го скликання

Діаграма 5. Кількість представників партій у ВРУ 8-го скликання

парламентськими (5% від загальної кількості партій зареєстрованих станом на 2012 рік), 5 з яких змогли утворити фракції (3% від загальної кількості партій зареєстрованих станом на 2012 рік), а 4 отримали незначне представництво (один або декілька мандатів).

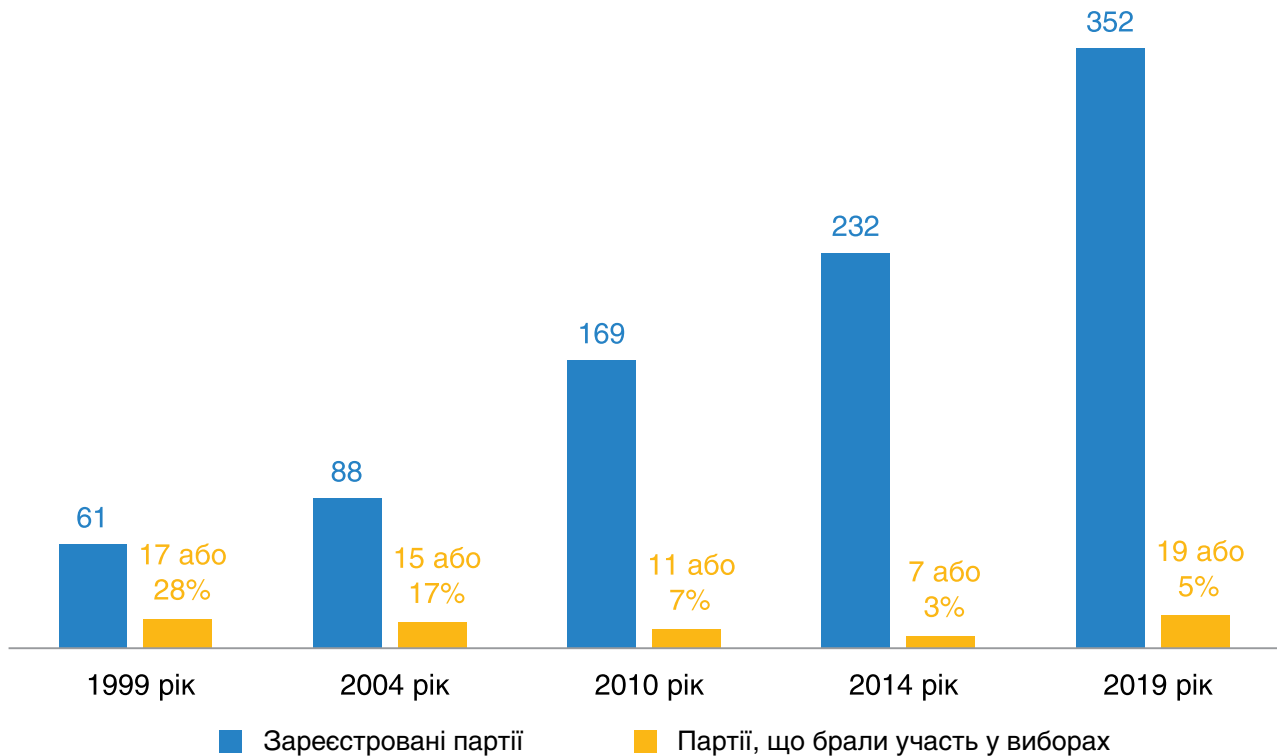
На позачергових виборах 2014 року брали участь 52 політичні партії (22% від загальної кількості, яка станом на 2014 рік становила 232 зареєстровані політичні партії). 29 політичних партій (13% від загальної кількості та 55% від тих, які брали участь у виборах) зареєстрували виборчі списки кандидатів у депутати. За результатами виборів 13 політичних партій стали парламентськими (6% від загальної кількості партій зареєстрованих станом на 2014 рік), 6 з яких змогли утворити фракції (3% від загальної кількості партій зареєстрованих станом на 2014 рік), а 7 отримали незначне представництво (один або декілька мандатів).

Отже, помітною є тенденція до зменшення кількості партій, що беруть участь у виборах при одночасному збільшенні загальної кількості зареєстрованих партій. Попри дозволене самовисування на мажоритарних округах ситуацію у Верховній Раді визначають саме партійці. Так, у 2012 році з 450 народних обранців 397 (88%) – були представниками політичних сил, а 53 (12%) – самовисуванцями. У 2014 році з 424 народних обранців 322 (76%) представляли партії, а 101 (24%) були самовисуванцями.

Ще більш показовою з точки зору участі політичних партій в електоральному процесі є вибори Президента України. Тут чітко можна прослідкувати тенденцію до падіння кількості суб'єктів виборчого процесу.

Так, на виборах Президента України в 1999 році самостійно та у складі блоків брали участь 17 партій (або 28% від загальної кількості партій зареєстрованих на той момент – 61). На виборах Президента України в 2004 році самостійно та у складі блоків брали участь 15 партій (або 17% від загальної кількості партій зареєстрованих на той момент – 88). На виборах Президента України у 2010 році самостійно та у складі блоків брали участь 11 партій (або 7% від загальної кількості партій зареєстрованих на той момент – 169).

На позачергових виборах Президента України у 2014 році з 21 кандидата, які брали участь в балотуванні, лише 7 були висунуті політичними партіями (ті кандидати, суб'єктами висунання яких були політичні партії). Це складає 3% від загальної кількості зареєстрованих станом на 2014 рік партій – 232. На виборах Президента України у 2019 році з 39 кандидатів, які брали участь в балотуванні, 19 були висунуті політичними партіями (ті кандидати, суб'єктами висунання яких були політичні партії). Тобто у 2019 році лише 5% партій висунули своїх кандидатів на виборах президента.

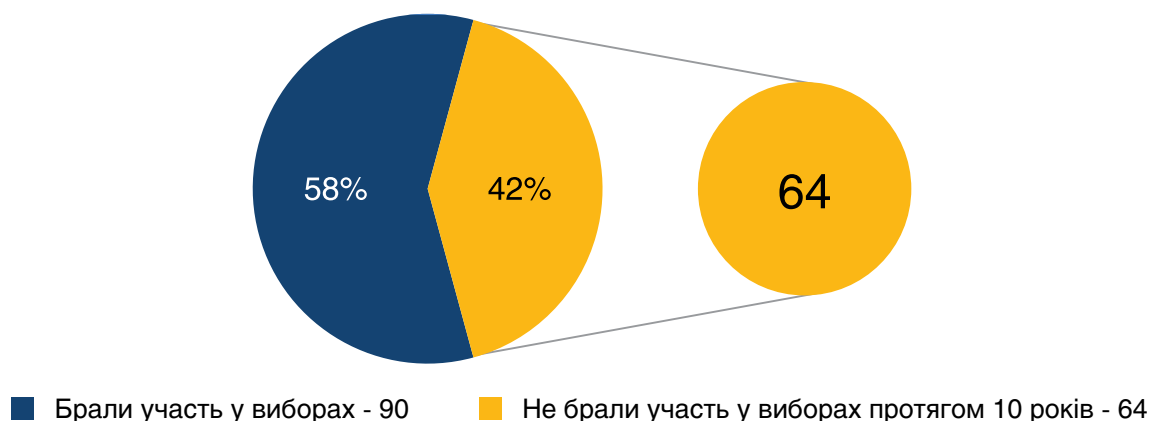
Діаграма 6. Участь партій у виборах Президента України у 1999-2019 роки

У контексті аналізу електоральної активності партій варто згадати про статтю 24 Закону України “Про політичні партії”, у якій міститься вимога до партій брати участь у виборах до ВРУ або Президента України протягом десяти років.

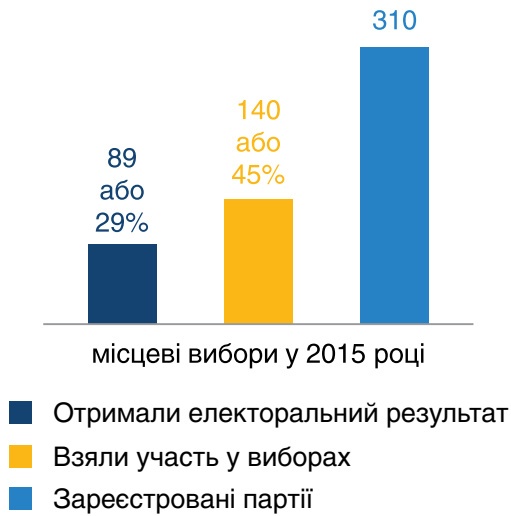
Недотримання цієї вимоги є прямим приводом для Міністерства юстиції України звернутись до суду з поданням про анулювання її реєстраційного свідоцтва. Так, з-поміж 154 партій, які були зареєстровані 10 або більше років тому, 90 брали участь у парламентських та президентських виборах протягом останніх 10 років. Водночас

за даними реєстру лише 5 партій перебувають на стані припинення діяльності, при чому дві з них на основі відповідних рішень з’їздів, а три, можливо, з причини не участі у виборах. Отже, наразі в нашій країні існує 64 партії, реєстрацію яких вже варто було б скасувати.

У місцевих виборах у 2015 році з 310 зареєстрованих партій взяли участь у виборах 140 партій (45%), з яких 89 (29% від кількості зареєстрованих та 64% від тих партій, які взяли участь у виборах) отримали бодай якийсь електоральний результат.

Діаграма 7. Партії, реєстрація яких відповідно до закону має бути анульована

Діаграма 8. Участь партій у місцевих виборах 2015 року

Значно гірша статистика щодо участі партій у виборах ОТГ. Так, аналіз восьми останніх великих кампаній виборів в ОТГ дає наступні результати:

- ☑ на виборах в ОТГ 27.03.2016 взяли участь у виборах 17 політичних партій (5% від зареєстрованих станом на 2016 рік партій), 16 з

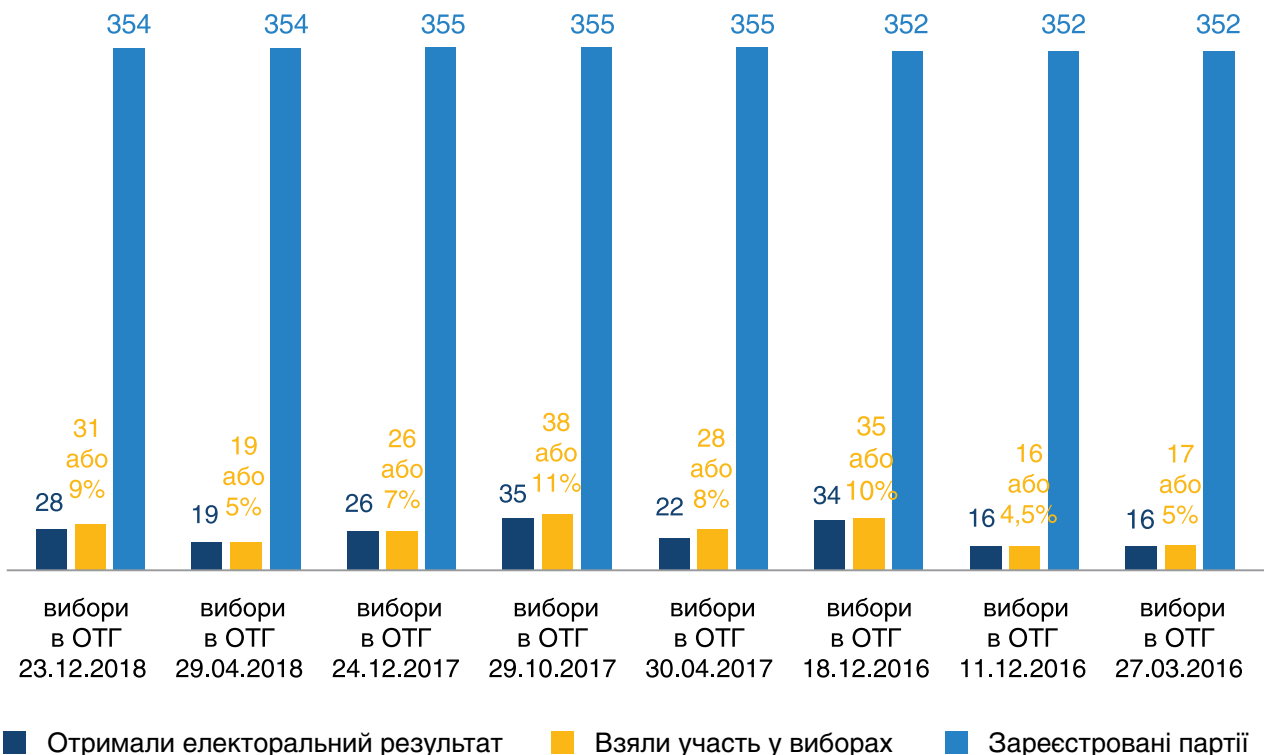
яких (4,5% від зареєстрованих та 94% від тих партій, які взяли участь у виборах) отримали бодай якийсь електоральний результат;

- ☑ на виборах в ОТГ 11.12.2016 взяли участь у виборах 16 політичних партій (4,5% від зареєстрованих станом на 2016 рік партій), 16 з яких (4,5% від зареєстрованих та 100% від тих партій, які взяли участь у виборах) отримали бодай якийсь електоральний результат;

- ☑ на виборах в ОТГ 18.12.2016 взяли участь у виборах 35 політичних партій (10% від зареєстрованих станом на 2016 рік партій), 34 з яких (9,7% від зареєстрованих та 97% від тих партій, які взяли участь у виборах) отримали бодай якийсь електоральний результат;

- ☑ на виборах в ОТГ 30.04.2017 взяли участь у виборах 28 політичних партій (8% від зареєстрованих станом на 2017 рік партій), 22 з яких (6% від зареєстрованих та 79% від тих партій, які взяли участь у виборах) отримали бодай якийсь електоральний результат;

Діаграма 9. Участь партій у виборах в ОТГ

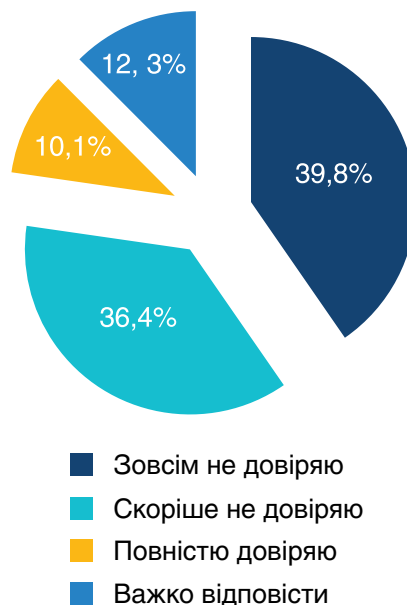

- ☑ на виборах в ОТГ 29.10.2017 взяли участь у виборах 38 політичних партій (11% від зареєстрованих станом на 2017 рік партій), 35 з яких (10% від зареєстрованих та 92% від тих партій, які взяли участь у виборах) отримали бодай якийсь електоральний результат;
- ☑ на виборах в ОТГ 24.12.2017 взяли участь у виборах 26 політичних партій (7% від зареєстрованих станом на 2017 рік партій), 26 з яких (7% від зареєстрованих та 100% від тих партій, які взяли участь у виборах) отримали бодай якийсь електоральний результат;
- ☑ на виборах в ОТГ 29.04.2018 взяли участь у виборах 19 політичних партій (5% від зареєстрованих станом на 2018 рік партій), 19 з яких (5% від зареєстрованих та 100% від тих партій, які взяли участь у виборах) отримали бодай якийсь електоральний результат;
- ☑ на виборах в ОТГ 23.12.2018 взяли участь у виборах 31 політична партія (9% від зареєстрованих станом на 2018 рік партій), 28 з яких (8% від зареєстрованих та 90% від тих партій, які взяли участь у виборах) отримали бодай якийсь електоральний результат.

Отже, кількість партій, що брали участь у восьми останніх великих кампаніях виборів в ОТГ, є невеликою і в середньому становить 7% від зареєстрованих політичних сил. Щоправда, на виборах в ОТГ загальна електоральна ефективність партій висока і в середньому становить 82%.

Важливим питанням у контексті аналізу діяльності політичних партій в Україні є довіра до них населення, яка, попри велику кількість політичних сил, перебуває на дуже низькому рівні. Так, згідно з дослідженням проведеним соціологічною службою Центру Разумкова з 21 по 26 березня 2019 року 76% українців не довіряють політичним партіям. Фактично політичні партії перебувають на четвертому місці за рівнем недовіри, поступаючись “першістю” Верховній Раді України (82% їй не довіряють), державному апарату (чиновникам) (81%) та ЗМІ Росії (79%). Біля 60% громадян вважають, що жодна з партій не захищає їхні інтереси.

Діаграма 10. Рівень недовіри українців до політичних партій

Такою сумною статистикою щодо довіри до політичних партій можна пояснити те, що більшість кандидатів у президенти балотуються як самовисуванці, намагаючись відмежуватись від своїх політичних сил.

ВИСНОВКИ

Результати дослідження активних та ефективних партій свідчать, що у політичному циклі 2014 – 2019 років лише декілька партій проводили ґрунтовну політичну роботу. Беззаперечними лідерами були партії “Батьківщина” та “Блок Петра Порошенка “Солідарність”, які мають найкращі результати у всіх аспектах діяльності, яку мають здійснювати політичні партії. Зокрема, у контексті представництва партій у місцевих радах, “Батьківщина” та “Солідарність” мають понад 9 тисяч місцевих депутатів. Результат “Батьківщини” детермінований давньою історією реальної політичної діяльності партії, яка має свій постійний “ядерний електорат”. Натомість, БПП була “партією влади”, на яку орієнтувалися місцеві еліти, які звикли переходити з одного політичного проекту в інший. До лідерів також можна віднести “Опозиційний блок”, але наблизитися до “Батьківщини” та БПП йому не вдалося через орієнтацію партії виключно на електорат південно-східної частини України.

Перша п’ятірка рейтингу активності та ефективності політичних партій свідчить, що для досягнення вагомих результатів партіям необхідні значні фінансові та людські ресурси. Крім того, важливим аспектом є здатність партій налагодити ефективну організаційну роботу на місцях, здійснювати координацію між центральним керівним органом партії та місцевими осередками.

Більшість політичних партій приділяють недостатньо уваги розробці програмно-проблемним пропозиціям, особливо ті, що є позапарламентськими. Якщо невисокі результати на виборах можуть корелювати із недостатнім ресурсним забезпеченням партій, то для розробки власного бачення порядку денного у державі не потрібні значні ресурси.

Ребрендинг – один з основних політтехнологічних інструментів, що застосовується в Україні. Представники дискредитованих політичних проектів утворюють нові, що, за умови вкладання грошових ресурсів, дозволяє політикам здійснювати доволі ефективну реінкарнацію. З двадцяти партій, що увійшли до топу рейтингу, лише “Батьківщина”, “Свобода”, “Народна партія” та “Аграрна партія України” є партіями із відносно довгою історією своєї діяльності на політичній арені в Україні, які при цьому не вдавалися до ребрендингу принаймні останні три політичних цикли.

Проблеми із “зіпсованим” іміджем партій призводять також до того, що члени тих чи інших партій йдуть на вибори як самовисуванці. До прикладу, Петро Порошенко брав участь у президентських виборах 2019 року як самовисуванець саме через високий антирейтинг партії. Цю тезу також підтверджують “Відродження” та “Воля народу”, більшість народних депутатів, які є членами даних партій, брали участь у парламентських виборах 2014 року як самовисуванці.

Між електоральною підтримкою партій на загальнонаціональному та місцевому рівні є суттєві відмінності. Строкатим прикладом цього є “Аграрна партія України”, яка має значне представництво на місцевому рівні, але під час виборів до парламенту “Аграрній партії” не вистачає підтримки виборців для подолання прохідного бар’єру. Цікавим також є приклад “Відродження”, які за результатами виборів до ВРУ у 2014 році отримали лише 0,19% підтримки, але на місцевому рівні партія має значну кількість своїх представників. Та сама “Батьківщина”, маючи найбільшу кількість місцевих депутатів, на виборах до ВРУ у 2014 році змогла провести до парламенту лише 22 народних депутатів.

Крім того, в Україні фактично існують регіональні політичні партії, хоча офіційно створювати такі партії заборонено. До топу Рейтингу увійшла партія Олександра Герєги “За конкретні справи”, яка за всіма фактичними ознаками є регіональною: вона не бере участі у загальнонаціональних виборах, а її діяльність сконцентрована переважно на Хмельниччині. Хоча суто формально партія має загальнонаціональну програму, але не бореться за її реалізацію на загальнодержавному рівні.

Загалом партійне будівництво в Україні – це непрозорий процес, який майже не контролюється державою і часто йде в розріз із суспільними потребами та інтересами. Наразі в нашій державі партії – це товар, вони купуються та продаються. Переважна більшість українських партій не є результатом політичної творчості, вони постають здебільшого внаслідок перегруповання та “ребрендингу” “старих” політиків. Непоодинокими також є випадки рейдерського захоплення політичних партій.

ДОДАТОК. РЕЙТИНГ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ УКРАЇНИ

#	ПАРТІЯ	ПРОГР	АКТ	ЕФЕКТ	ІНФ	СУМА
1	ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «БАТЬКІВЩИНА»	88,00	87,39	104,58	70,40	350,37
2	ПАРТІЯ «БЛОК ПЕТРА ПОРОШЕНКА «СОЛІДАРІСТЬ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРІСТЬ»)	86,01	88,00	105,60	70,12	349,73
3	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ОПОЗИЦІЙНИЙ БЛОК»	87,00	86,18	103,56	69,84	346,59
4	РАДИКАЛЬНА ПАРТІЯ ОЛЕГА ЛЯШКА	84,01	86,79	100,49	68,73	340,02
5	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ ПАТРІОТІВ – УКРОП»	81,02	85,58	99,47	67,06	333,12
6	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ОБ'ЄДНАННЯ «САМОПОМІЧ»	85,01	81,95	96,40	68,17	331,53
7	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАШ КРАЙ»	75,04	84,97	102,53	68,45	330,99
8	ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «СВОБОДА»	82,02	84,37	98,44	65,11	329,94
9	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ГРОМАДЯНСЬКА ПОЗИЦІЯ»	78,03	82,55	95,38	66,50	322,46
10	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ГРОМАДСЬКИЙ РУХ «НАРОДНИЙ КОНТРОЛЬ»	80,02	81,34	92,31	64,55	318,23
11	ПАРТІЯ «ВІДРОДЖЕННЯ»	67,06	83,76	97,42	65,94	314,19
12	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАРОДНИЙ ФРОНТ»	83,01	56,53	89,24	69,56	298,35
13	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СИЛА ЛЮДЕЙ»	64,07	80,13	84,13	65,66	294,00
14	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВОЛЯ НАРОДУ»	79,03	62,58	80,04	66,78	288,43
15	НАРОДНА ПАРТІЯ	54,10	77,11	94,35	60,93	286,49
16	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ РУХ ВАЛЕНТИНА НАЛИВАЙЧЕНКА «СПРАВЕДЛИВІСТЬ»	72,05	74,69	74,93	64,13	285,79
17	АГРАРНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ	32,66	83,16	101,51	66,22	283,55
18	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЗА КОНКРЕТНІ СПРАВИ»	59,08	72,27	93,33	58,70	283,38
19	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВОЛЯ»	49,11	78,32	90,27	60,65	278,34
20	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СОЦІАЛІСТИ»	61,08	78,92	79,02	56,75	275,77
21	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЄВРОПЕЙСЬКА ПАРТІЯ УКРАЇНИ»	71,05	74,08	68,80	61,49	275,41
22	НАРОДНИЙ РУХ УКРАЇНИ	50,11	79,53	86,18	57,86	273,68
23	ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ЧЕРКАШАНИ»	55,09	71,06	91,29	50,90	268,34
24	КОНГРЕС УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ	58,09	68,03	73,91	61,76	261,79
25	ПАРТІЯ «СПРАВЕДЛИВІСТЬ»	74,04	67,42	53,46	64,13	259,06
26	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНСЬКА ГАЛИЦЬКА ПАРТІЯ»	63,07	64,40	71,86	59,26	258,59
27	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАТРІОТ»	66,06	71,66	57,55	57,31	252,58
28	УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ПАРТІЯ	26,68	75,29	82,09	58,14	242,20
29	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «РІДНЕ МІСТО»	21,19	75,90	88,22	56,19	241,50
30	ДЕМАЛЯНС (ДЕМОКРАТИЧНИЙ АЛЬЯНС)	57,09	63,79	50,39	63,71	234,99
31	ПАРТІЯ ЗАХИСНИКІВ ВІТЧИЗНИ	62,07	58,35	61,64	48,67	230,73
32	УКРАЇНСЬКА МОРСЬКА ПАРТІЯ СЕРГІЯ КІВАЛОВА	70,05	55,93	41,19	61,21	228,38
33	ПАРТІЯ ПЕНСІОНЕРІВ УКРАЇНИ	38,14	68,63	67,77	52,29	226,84
34	ЄДИНИЙ ЦЕНТР	15,21	70,45	85,15	55,36	226,17
35	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПОРУЧ»	69,05	48,66	60,62	47,00	225,34

#	ПАРТІЯ	ПРОГР	АКТ	ЕФЕКТ	ІНФ	СУМА
36	УКРАЇНСЬКА ПАРТІЯ «ЄДНІСТЬ»	47,12	57,14	63,68	55,64	223,57
37	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НОВІ ОБЛИЧЧЯ»	18,70	69,84	78,00	56,47	223,01
38	ПАРТІЯ ЗЕЛЕНИХ УКРАЇНИ	45,12	66,21	49,37	57,59	218,29
39	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «АВТО-МАЙДАН» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПОБРАТИМИ УКРАЇНИ»)	52,10	55,32	40,17	65,39	212,98
40	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НОВА ДЕРЖАВА» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЛІВА ОПОЗИЦІЯ»)	0,00	80,74	81,06	45,33	207,13
41	УКРАЇНСЬКА РЕСПУБЛІКАНСЬКА ПАРТІЯ	30,16	65,00	53,46	53,82	202,45
42	ПАРТІЯ ВЕТЕРАНІВ АФГАНІСТАНУ	0,00	72,87	75,95	52,57	201,39
43	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ»	0,00	77,71	87,20	33,49	198,40
44	ПАРТІЯ «СИЛЬНА УКРАЇНА»	0,00	76,50	66,75	53,82	197,08
45	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «КОНКРЕТНИХ СПРАВ»	0,00	73,48	83,11	40,04	196,62
46	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ЦЕНТР» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЗА ЖИТТЯ»)	0,00	49,87	76,97	67,34	194,18
47	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ДОВІРЯЙ ДІЛАМ»	0,00	54,72	70,33	58,98	184,02
48	«КМКС» ПАРТІЯ УГОРЦІВ УКРАЇНИ	0,00	57,74	70,33	55,08	183,15
49	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «РОЗУМНА СИЛА»	68,06	13,57	38,13	62,74	182,49
50	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СОВІСТЬ УКРАЇНИ»	0,00	69,24	64,71	47,84	181,78
51	ПАРТІЯ ХРИСТІЯНСЬКО-ДЕМОКРАТИЧНИЙ СОЮЗ	41,13	51,69	42,22	46,58	181,62
52	ПАРТІЯ «ГРОМАДСЬКА СИЛА»	9,22	60,16	59,60	49,51	178,49
53	ПАРТІЯ ВІЛЬНИХ ДЕМОКРАТІВ	39,64	41,40	34,04	54,52	169,60
54	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УНА-УНСО»	56,09	39,28	0,00	69,29	164,66
55	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НОВА ПОЛІТИКА»	0,00	63,19	65,73	34,46	163,38
56	СЕЛЯНСЬКА ПАРТІЯ УКРАЇНИ	35,15	44,13	32,50	50,06	161,84
57	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПРАВИЙ СЕКТОР»	48,11	31,11	13,08	67,89	160,20
58	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СОЮЗ ЛІВИХ СИЛ»	0,25	61,37	46,30	51,74	159,66
59	СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ	37,14	49,27	13,08	58,42	157,92
60	РЕСПУБЛІКАНСЬКА ПЛАТФОРМА	0,00	61,98	53,46	41,71	157,14
61	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВОЛОНТЕРСЬКА ПАРТІЯ УКРАЇНИ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАШ ДІМ – ОДЕСА»)	0,00	66,82	72,89	7,86	147,56
62	СОЦІАЛІСТИЧНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ	60,08	21,43	0,30	64,83	146,64
63	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНСЬКИЙ ВИБІР»	76,03	0,00	0,00	67,61	143,65
64	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «РІДНА КРАЇНА» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «АГРАРНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ ОБ'ЄДНАНА»)	73,04	3,58	3,37	62,32	142,31
65	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЗА УКРАЇНУ!»	0,00	54,11	44,26	43,94	142,31
66	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «РОЗУМНА СИЛА УКРАЇНИ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПОРЯДОК»)	77,03	0,00	0,00	62,74	139,77
67	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «5.10»	0,00	58,95	19,72	60,09	138,77
68	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СИЛА І ЧЕСТЬ»	46,12	32,32	17,68	42,12	138,25

#	ПАРТІЯ	ПРОГР	АКТ	ЕФЕКТ	ІНФ	СУМА	#	ПАРТІЯ	ПРОГР	АКТ	ЕФЕКТ	ІНФ	СУМА
69	"ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВІННИЦЬКА ЄВРОПЕЙСЬКА СТРАТЕГІЯ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНСЬКА СТРАТЕГІЯ ГРОЙСМАНА»)	0,00	30,51	58,57	47,56	136,64	104	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СОЛІДАРІСТІ ПРАВИХ СИЛ»	29,17	26,88	0,00	23,18	79,23
70	ПАРТІЯ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ УКРАЇНИ	11,22	44,13	48,35	29,59	133,28	105	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «БЛОК ЛІВИХ СИЛ УКРАЇНИ»	18,70	34,74	0,00	23,18	76,62
71	УКРАЇНСЬКА ПАРТІЯ «ЗЕЛЕНА ПЛАНЕТА»	44,12	40,80	0,00	43,24	128,16	106	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «РІДНИЙ ДІМ»	15,21	29,30	30,97	0,00	75,48
72	ПАРТІЯ «СОЛІДАРІСТІ ЖІНОК УКРАЇНИ»	0,00	37,77	51,42	38,92	128,11	107	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАРОДНА ОПОЗИЦІЯ»	0,00	50,48	23,81	0,00	74,29
73	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СИЛА ГРОМАД» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ОБ'ЄДНАННЯ «СИЛА ГРОМАД»)	11,22	52,29	26,37	35,86	125,74	108	ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ	0,00	29,90	43,24	0,00	73,14
74	УКРАЇНСЬКА ПАРТІЯ ЧЕСТІ, БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ ТА ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИНІСТЮ	0,00	51,08	36,59	37,95	125,62	109	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «МЕРІТОКРАТИЧНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ»	32,66	10,54	0,00	29,59	72,79
75	МОЛОДІЖНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ	0,00	46,24	45,28	30,70	122,23	110	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАЦІОНАЛЬНА ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ»	0,00	42,61	26,37	0,00	68,98
76	УКРАЇНСЬКА ПАРТІЯ	20,19	42,01	47,33	10,65	120,17	111	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НОВА СОЛІДАРНА УКРАЇНА»	22,19	0,00	0,00	45,61	67,79
77	ВСЕУКРАЇНСЬКА ЧОРНОБИЛЬСЬКА НАРОДНА ПАРТІЯ «ЗА ДОБРОБУТ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАРОДУ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СПРАВЕДЛИВОСТІ ТА РОЗВИТКУ»)	0,00	46,85	55,51	12,87	115,23	112	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «КОЗАЦЬКА УКРАЇНСЬКА ПАРТІЯ»	0,00	25,06	8,99	32,51	66,57
78	НАРОДНО-ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ (НДП)	0,00	35,35	32,50	47,28	115,13	113	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЗЕЛЕНИЙ ТРИЗУБ»	0,00	36,56	8,99	20,67	66,23
79	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ РІШУЧИХ ГРОМАДЯН»	43,13	40,19	0,00	27,92	111,24	114	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ»	0,00	59,56	0,00	5,21	64,77
80	ПАТРІОТИЧНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ (ППУ)	0,00	60,77	13,08	37,11	110,96	115	ПАРТІЯ «РОДИНА»	0,00	0,00	0,00	62,04	62,04
81	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ГРОМАДА»	23,18	22,04	17,68	46,58	109,48	116	СЛОВ'ЯНСЬКА ПАРТІЯ	0,00	19,92	0,00	40,73	60,65
82	ЛІБЕРАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ	34,15	33,53	0,00	41,15	108,84	117	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАША УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	60,37	60,37
83	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СОЦІАЛЬНА СПРАВЕДЛИВОСТІ»	53,10	0,00	0,00	54,80	107,90	118	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПЕРЕМОГА» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАШІ»)	0,00	0,00	0,00	59,81	59,81
84	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ТРИБУНАЛ»	65,07	0,00	0,00	42,54	107,61	119	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ІНТЕРНЕТ ПАРТІЯ УКРАЇНИ»	0,00	15,38	0,00	44,21	59,59
85	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ТРЕТЯ СИЛА»	0,00	32,93	36,59	33,49	103,01	120	ВСЕУКРАЇНСЬКА ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «БРАТСТВО»	0,00	0,00	0,00	59,54	59,54
86	ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ УГОРЦІВ УКРАЇНИ	0,00	37,17	56,53	7,86	101,55	121	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «АЛЬТЕРНАТИВА»	0,00	4,79	0,00	54,24	59,03
87	«ЖІНКИ ЗА МАЙБУТНЄ» ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ПОЛІТИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ	0,00	26,27	28,93	44,77	99,97	122	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СПІЛЬНА ДІЯ»	0,00	39,28	8,99	7,86	56,13
88	ЛІБЕРАЛЬНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ	0,00	52,90	3,37	41,43	97,69	123	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УСПІШНА КРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	55,91	55,91
89	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УДАР (УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ АЛЬЯНС ЗА РЕФОРМИ) ВІТАЛІЯ КЛИЧКА»	31,16	0,00	3,37	63,16	97,69	124	ПП «ПАТРІОТ УКРАЇНИ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАЦІОНАЛЬНИЙ КОРПУС»)	0,00	0,00	28,93	26,39	55,31
90	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «РЕСПУБЛІКА»	0,00	47,45	0,00	49,51	96,96	125	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ГРОМАДЯНИН» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ОСНОВА»)	0,00	13,57	3,37	38,36	55,30
91	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ГРОМАДА І ЗАКОН»	24,68	28,69	21,26	19,28	93,91	126	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СОЦІАЛ-ПАТРІОТИЧНА АСАМБЛЕЯ СЛОВ'ЯН»	39,64	4,79	0,00	10,65	55,07
92	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ДОБРИЙ САМАРЯНИН»	0,00	24,46	39,15	29,59	93,20	127	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СТАБІЛЬНІСТЬ»*	4,24	13,57	15,63	21,51	54,95
93	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ОФІЦЕРСЬКИЙ КОРПУС»	0,00	48,06	0,00	44,49	92,55	128	ВСЕУКРАЇНСЬКА ПАРТІЯ ДУХОВНОСТІ І ПАТРІОТИЗМУ	4,24	23,85	0,00	26,39	54,48
94	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЗЕЛЕНІ»	0,00	34,14	0,00	57,03	91,17	129	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАТРІОТИЧНИЙ РУХ»	0,00	19,92	23,81	10,65	54,38
95	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «РУХ ЗА РЕФОРМИ»	0,00	45,34	0,00	45,05	90,38	130	ПАРТІЯ «РЕФОРМИ І ПОРЯДОК»	0,00	0,00	0,00	53,41	53,41
96	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ АГРАРНЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ЗАСТУП»	15,21	31,72	13,08	29,59	89,60	131	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ»	0,00	0,00	0,00	53,13	53,13
97	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «БЛОК ДАРТА ВЕЙДЕРА»	0,00	35,96	0,00	52,85	88,81	132	ВСЕУКРАЇНСЬКА КОЗАЦЬКА ПАРТІЯ	26,68	0,00	0,00	26,39	53,06
98	ПРОГРЕСИВНА СОЦІАЛІСТИЧНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ	36,15	0,00	0,00	51,46	87,60	133	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНА МАЙБУТНЬОГО»	0,00	9,03	0,00	43,66	52,68
99	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПРАВО НАРОДУ»	0,00	45,34	0,00	42,12	87,46	134	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ ЕКОНОМІЧНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ»	0,00	25,67	21,26	5,21	52,14
100	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ»	51,11	0,00	0,00	34,46	85,57	135	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НОВА ДЕМОКРАТІЯ»	0,00	0,00	0,00	52,01	52,01
101	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ»	0,00	27,48	28,93	27,92	84,33	136	ПАРТІЯ «ЗА ПРАВА ЛЮДИНИ»	0,00	38,38	0,00	12,87	51,25
102	ПАРТІЯ РЕГІОНІВ	15,21	0,00	0,00	69,01	84,21	137	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЗЛАГОДА»	0,00	0,00	0,00	51,18	51,18
103	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СОЮЗ АНАРХІСТІВ УКРАЇНИ»	42,13	0,00	0,00	39,20	81,33	138	ГРОМАДЯНСЬКА ПАРТІЯ «ПОРА»	0,00	0,00	0,00	50,62	50,62
							139	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ТРУДОВА УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	50,34	50,34
							140	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПРАВО І СПРАВЕДЛИВОСТІ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СПРАВА»)	0,00	0,00	0,00	49,51	49,51
							141	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЄДИНА КРАЇНА»	0,00	9,03	0,00	40,04	49,06

#	ПАРТІЯ	ПРОГР	АКТ	ЕФЕКТ	ІНФ	СУМА	#	ПАРТІЯ	ПРОГР	АКТ	ЕФЕКТ	ІНФ	СУМА
142	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ФРОНТ ЗМІН» (В СТАДІЇ ПРИПИНЕННЯ, НА ПІДСТАВІ РІШЕННЯ ЧЕРГОВОГО З'ІЗДУ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ФРОНТ ЗМІН» ВІД 14.06.2013)	0,00	0,00	0,00	48,95	48,95	177	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НОВА УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	31,68	31,68
143	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПРАВДА І СПРАВЕДЛИВІСТЬ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СОЦІАЛІСТИЧНА ПАРТІЯ ОЛЕКСАНДРА МОРОЗА»)	0,00	13,57	17,68	17,61	48,85	178	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «МИ – КИЯНИ»	0,00	0,00	0,00	31,12	31,12
144	СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ (ОБ'ЄДНАНА)	0,00	0,25	0,00	48,39	48,64	179	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВЕЛИКА УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	30,70	30,70
145	ПАРТІЯ «РУСЬ»	0,00	0,00	0,00	48,11	48,11	180	ПАРТІЯ «ГРОМАДЯНСЬКА СОЛІДАРІСЬТЬ»	0,00	22,64	0,00	7,86	30,50
146	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ»	28,17	0,00	0,00	19,28	47,45	181	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАША ЗЕМЛЯ»	0,00	0,00	3,37	26,39	29,75
147	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НОВЕ ЖИТТЯ»	7,73	19,01	0,00	20,67	47,41	182	«ВСЕУКРАЇНСЬКА ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ - ЕКОЛОГІЯ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ»	0,00	0,00	0,00	29,59	29,59
148	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНСЬКІ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТИ»	0,00	0,00	0,00	46,16	46,16	183	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВІДРОДЖЕННЯ І РОЗВИТОК»	0,00	0,00	0,00	29,59	29,59
149	ПАРТІЯ НАТАЛІЇ КОРОЛЕВСЬКОЇ «УКРАЇНА – ВПЕРЕД!»	0,00	0,00	0,00	45,89	45,89	184	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СІРІУС»	0,00	7,51	0,00	21,51	29,02
150	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ДІТИ ВІЙНИ «НАРОДНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ»	0,00	18,41	0,00	25,13	43,54	185	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СОЦІАЛЬНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ»	0,00	17,80	0,00	10,65	28,45
151	ВСЕУКРАЇНСЬКА ПАРТІЯ «НОВА СИЛА»	0,00	0,00	0,00	43,24	43,24	186	НАРОДНА ЕКОЛОГІЧНА ПАРТІЯ	0,00	0,00	0,00	27,92	27,92
152	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ГРОМАДЯНСЬКИЙ РУХ «СПІЛЬНА СПРАВА»	0,00	43,22	0,00	0,00	43,22	187	РЕСПУБЛІКАНСЬКА ПАРТІЯ УКРАЇНИ	0,00	0,00	0,00	27,92	27,92
153	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ РІШУЧИХ ЗМІН» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СЛУГА НАРОДУ»)	0,00	13,57	13,57	15,80	42,93	188	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ КОЗАКІВ УКРАЇНИ»	0,00	0,00	0,00	27,92	27,92
154	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ НАРОДНИЙ ПОРЯДОК»	0,00	0,00	0,00	42,82	42,82	189	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКА ПАРТІЯ «ДІТЕЙ ВІЙНИ»	0,00	0,00	0,00	27,92	27,92
155	ПАРТІЯ «ВІЧЕ»	0,00	0,00	0,00	40,73	40,73	190	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «МИ УКРАЇНЦІ»	0,00	11,75	0,00	15,80	27,55
156	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «МОЛОДЬ ДО ВЛАДИ»	0,00	17,19	0,00	23,18	40,38	191	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «КОЗАЦЬКА НАРОДНА ПАРТІЯ»	0,00	0,00	0,00	26,39	26,39
157	ПАРТІЯ «НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ «УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	40,04	40,04	192	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «МОГУТНЯ УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	25,13	25,13
158	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ МИРУ ТА РОЗВИТКУ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ОПОЗИЦІЙНИЙ БЛОК - ПАРТІЯ МИРУ ТА РОЗВИТКУ»)	0,00	0,00	0,00	39,48	39,48	193	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА АСАМБЛЕЯ»	0,00	0,00	0,00	25,13	25,13
159	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «АДВОКАТ»	0,00	0,00	0,00	38,64	38,64	194	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ СОЮЗ «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ІНІЦІАТИВА»	0,00	0,00	0,00	25,13	25,13
160	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ БЛОК»	0,00	0,00	0,00	37,95	37,95	195	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАШ ДІМ»	0,00	0,00	0,00	24,30	24,30
161	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПІРАТСЬКА ПАРТІЯ УКРАЇНИ»	6,23	0,00	0,00	31,68	37,91	196	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАРОДНІ ІНІЦІАТИВИ ОЛЕКСАНДРА ФЕЛЬДМАНА»	0,00	0,00	0,00	24,30	24,30
162	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ДЕРЖАВА»	0,00	0,00	0,00	37,53	37,53	197	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ ГАРМОНІЙНОГО РОЗВИТКУ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «РУХ НОВИХ СИЛ МИХАЙЛА СААКАШВІЛІ»)	0,00	0,00	23,81	0,00	23,81
163	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЄВРОПЕЙСЬКА ЛІБЕРАЛЬНА ПАРТІЯ»	0,00	0,00	0,00	37,11	37,11	198	ПАРТІЯ «ЖІНКИ УКРАЇНИ»	0,00	6,00	0,00	17,61	23,61
164	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВІТЧИЗНА»	0,00	0,00	0,00	36,69	36,69	199	ПАРТІЯ «КИЇВСЬКА РУСЬ»	0,00	0,00	0,00	23,18	23,18
165	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАРОДНА СИЛА»	0,00	0,00	0,00	36,41	36,41	200	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАТРІОТИ УКРАЇНИ»	0,00	0,00	0,00	23,18	23,18
166	ПАРТІЯ НАРОДНОЇ ДІЇ «НАДІЯ»	0,00	0,00	0,00	36,14	36,14	201	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ОДЕСЬКА ПАРТІЯ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «БЛОК ДМИТРА ГОЛУБОВА»)	0,00	0,00	0,00	23,18	23,18
167	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ГДНІСТЬ»	0,00	0,00	0,00	35,44	35,44	202	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЗАПОРУКА (ЗА ПОРЯДОК В УКРАЇНІ)»	15,21	0,00	0,00	7,86	23,07
168	СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНА ПАРТІЯ «СОЮЗ. ЧОРНОБИЛЬ. УКРАЇНА.»	24,68	0,00	0,00	10,65	35,33	203	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ «РУСЬ ЄДИНА»	0,00	0,00	0,00	22,07	22,07
169	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНА ЗАВТРА»	0,00	0,00	0,00	35,02	35,02	204	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «РУСИЧИ»	0,00	0,00	0,00	22,07	22,07
170	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «БЛОК ВОЛОДИМИРА МИКОЛАЄНКО»	0,00	0,00	0,00	34,46	34,46	205	РЕСПУБЛІКАНСЬКА ХРИСТІАНСЬКА ПАРТІЯ	11,22	0,00	0,00	10,65	21,86
171	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЄДИНА СИЛА»	0,00	23,25	0,00	10,65	33,89	206	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ»	0,00	20,83	0,00	0,00	20,83
172	«ПАРТІЯ СЕЛЯН»	0,00	0,00	0,00	33,49	33,49	207	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАРОДНО-ТРУДОВИЙ СОЮЗ УКРАЇНИ»	0,00	0,00	0,00	20,67	20,67
173	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ: ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ВІЛЬНІСТЬ І СПРАВЕДЛИВІСТЬ»	0,00	0,00	0,00	33,49	33,49	208	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СОБОРНІСТЬ»	0,00	0,00	0,00	20,67	20,67
174	УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА КОНСЕРВАТИВНА ПАРТІЯ (ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СПРАВЖНІ ДІЇ»)	0,00	0,00	0,00	32,51	32,51	209	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ПАТРІОТИЧНИЙ СОЮЗ»	0,00	0,00	0,00	19,28	19,28
175	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ ЄДНОСТІ»	0,00	0,00	0,00	32,51	32,51	210	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ ПОЛЯКІВ УКРАЇНИ»	0,00	0,00	0,00	19,28	19,28
176	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ СИЛЬНОЇ ВЛАДИ»	0,00	0,00	0,00	31,68	31,68	211	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «АЛЬТЕРНАТИВНИЙ РУХ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КРИВИЙ РІГ»)	0,00	0,00	0,00	19,28	19,28
							212	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «БЛОК МІСЦЕВИХ ГРОМАД» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ХРИСТІАНСЬКІ СОЦІАЛІСТИ»)	0,00	0,00	0,00	19,28	19,28

#	ПАРТІЯ	ПРОГР	АКТ	ЕФЕКТ	ІНФ	СУМА	#	ПАРТІЯ	ПРОГР	АКТ	ЕФЕКТ	ІНФ	СУМА
213	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНА СОБОРНА»	0,00	16,59	0,00	2,01	18,60	245	ПАРТІЯ ВІДРОДЖЕННЯ СЕЛА	0,00	3,58	0,00	2,01	5,59
214	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ НОВИЙ ЧАС	0,00	0,00	0,00	17,61	17,61	246	ПАРТІЯ «НАРОДНИЙ БЛОК»	0,00	0,00	0,00	5,21	5,21
215	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «МОЛОДА УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	17,61	17,61	247	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЗА СПРАВЕДЛИВІСТЬ ТА ДОБРОБУТ»	0,00	0,00	0,00	5,21	5,21
216	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «РОБІТНИЧА ПАРТІЯ УКРАЇНИ»	0,00	0,00	0,00	17,61	17,61	248	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ "МІСТ"	0,00	0,00	0,00	5,21	5,21
217	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ХЕРСОНЦІ»	0,00	0,00	0,00	17,61	17,61	249	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВОЇНИ АТО»	0,00	0,00	0,00	5,21	5,21
218	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНСЬКА ПЕРСПЕКТИВА» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ОПОЗИЦІЙНИЙ БЛОК»)	0,00	1,76	0,00	15,80	17,56	250	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ГРОМАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ»	4,24	0,00	0,00	0,00	4,24
219	ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ПОЛІТИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ «УКРАЇНА – ЄДИНА УКРАЇНА» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ПОЛІТИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ЄДИНА РОДИНА»)	0,00	9,03	0,00	7,86	16,89	251	ЗЕЛЕНА ЕКОЛОГІЧНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ «РАЙДУГА»	1,75	0,00	0,00	2,01	3,76
220	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СИЛЬНА ДЕРЖАВА»	0,00	15,98	0,00	0,00	15,98	252	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «КОЗАЦЬКА СЛАВА»	0,00	0,00	0,00	2,01	2,01
221	УКРАЇНСЬКА ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ХРИСТІЯНСЬКИЙ РУХ»	0,00	0,00	0,00	15,80	15,80	253	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПРАВА ВОЛЯ УКРАЇНИ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «БІЛА ЦЕРКВА РАЗОМ»)	0,00	0,00	0,00	2,01	2,01
222	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПРАВДА»	0,00	0,00	0,00	15,80	15,80	254	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «КІЯНИ ПЕРЕДУСІМ!»	0,00	0,00	0,00	2,01	2,01
223	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ»	0,00	0,00	0,00	15,80	15,80	255	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПРАВЕДНІСТЬ»	0,00	0,00	0,00	2,01	2,01
224	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «КІЇВСЬКА РУСЬ – УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	15,80	15,80	256	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СИЛА НАЦІЇ»	0,00	0,00	0,00	2,01	2,01
225	ВСЕУКРАЇНСЬКА ПАРТІЯ НАРОДНОЇ ДОВІРИ	0,00	0,00	0,00	14,27	14,27	257	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЧАС ЗМІН»	0,00	0,00	0,00	2,01	2,01
226	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ОНОВЛЕНА УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	14,27	14,27	258	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ОПОЗИЦІЙНА СИЛА»	0,00	0,00	0,00	2,01	2,01
227	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПРАВОЗАХИСНА»	0,00	0,00	0,00	14,27	14,27	259	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНСЬКА ПАТРІОТИЧНА ПАРТІЯ»	0,00	0,00	0,00	2,01	2,01
228	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ ОДНОДУМЦІВ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ ЗАРОБІТЧАН УКРАЇНИ»)	0,00	0,00	0,00	14,27	14,27	260	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НОВІ РУБЕЖІ»	0,00	0,00	0,00	2,01	2,01
229	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНА СЛАВЕТНА	0,00	0,00	8,99	5,21	14,21	261	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВЛАДА НАРОДУ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ ГРОМАДИ ОБ'ЄДНАНИХ ВЛАСНИКІВ БАГАТОКВАРТИРНИХ БУДИНКІВ, БУДІВЕЛЬНИКІВ ТА БУДІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ»)	0,00	0,00	0,00	2,01	2,01
230	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ТРЕТЯ УКРАЇНСЬКА РЕСПУБЛІКА»	0,00	0,00	0,00	12,87	12,87	262	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАРОДНА ЄДНІСТЬ»	0,00	0,00	0,00	2,01	2,01
231	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ОЛІМП»	0,00	0,00	0,00	12,87	12,87	263	ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ДЕМОКРАТИ (ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ)»	0,00	1,76	0,00	0,00	1,76
232	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО»	0,00	0,00	0,00	12,87	12,87	264	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ТВОЯ УКРАЇНА»	0,00	1,76	0,00	0,00	1,76
233	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «АНТИКОРУПЦІЙНИЙ РУХ»	0,00	0,00	0,00	12,87	12,87	265	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «РЕСПУБЛІКАНСЬКА ПАРТІЯ «СЛАВУТИЧ»	0,00	1,76	0,00	0,00	1,76
234	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ»	0,00	6,00	0,00	5,21	11,21	266	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НЕЗАЛЕЖНІСТЬ»	1,75	0,00	0,00	0,00	1,75
235	ПОЛІТИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ «РІДНА ВІТЧИЗНА»	0,00	0,00	0,00	10,65	10,65	267	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СОЮЗ МІСТА І СЕЛА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
236	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ»	0,00	0,00	0,00	10,65	10,65	268	НАРОДНО-ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ ПАТРІОТІВ УКРАЇНИ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
237	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СУВЕРЕННА УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	10,65	10,65	269	ХРИСТІЯНСЬКО-ЛІБЕРАЛЬНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
238	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ ГРОМАДЯНСЬКИЙ РУХ УКРАЇНИ (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ГРОМАДЯНСЬКИЙ РУХ «ХВИЛЯ»)	0,00	9,03	0,00	0,00	9,03	270	ПАРТІЯ «СОЮЗ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
239	УКРАЇНСЬКА КОНСЕРВАТИВНА ПАРТІЯ	0,00	0,00	0,00	7,86	7,86	271	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СПРАВЖНЯ УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
240	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНА» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ ПРОГРЕСУ»)	0,00	0,00	0,00	7,86	7,86	272	«НАРОДНА ПАРТІЯ ВКЛАДНИКІВ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
241	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «МИ ЗМОЖЕМО»	0,00	0,00	0,00	7,86	7,86	273	НАРОДНИЙ РУХ УКРАЇНИ ЗА ЄДНІСТЬ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
242	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАСТУП «НАЦІОНАЛЬНИЙ АЛЬЯНС СВОБОДИ ТА УКРАЇНСЬКОГО ПАТРІОТИЗМУ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ПЛАТФОРМА НАДІЇ САВЧЕНКО»)	0,00	0,00	0,00	7,86	7,86	274	ПАРТІЯ «СОЦІАЛІСТИЧНА УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
243	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ МАЛОГО І СЕРЕДЬНОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ	7,73	0,00	0,00	0,00	7,73	275	ПАРТІЯ «НАШ ДІМ УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
244	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «КОНТРОЛЬ. ПОРЯДОК. СПРАВЕДЛИВІСТЬ»	0,00	6,91	0,00	0,00	6,91	276	ПАРТІЯ ТРУДА	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
							277	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЄВРОПЕЙСЬКА ПЛАТФОРМА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
							278	ПАРТІЯ «СЕЛЯНСЬКИЙ БЛОК АГРАРНА УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
							279	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЛІБЕРАЛЬНО-ГУМАНІСТИЧНА ПАРТІЯ «ТОВАРИШ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
							280	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПОЛІТИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ПРЯМА ДІЯ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
							281	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «САМОВРЯДНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
							282	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

#	ПАРТІЯ	ПРОГР	АКТ	ЕФЕКТ	ІНФ	СУМА
283	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВЕЛИКА КРАЇНА» *	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
284	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СПРАВЕДЛИВА КРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
285	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЗАХИСТ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
286	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАРОДНИЙ ПАРЛАМЕНТ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
287	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ДУХОВНА УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
288	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВЛАСНА СИЛА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
289	РОБІТНИЧА ПАРТІЯ УКРАЇНИ (МАРКСИСТСЬКО-ЛЕНІНСЬКА)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
290	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЗА КРАЩЕ ЖИТТЯ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
291	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «РЕСПУБЛІКАНЦІВ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
292	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНА ПОНАД УСЕ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
293	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ НАРОДНА ПЛАТФОРМА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
294	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЄДНОСТІ ТА СПРАВЕДЛИВОСТІ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ГОЛОС НАРОДУ»)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
295	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «БЛОК ГЕННАДІЯ ЧЕКИТИ «ЗА СПРАВЕДЛИВІСТЬ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
296	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «САМ ЗА СЕБЕ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
297	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СПІЛКА ВІЛЬНИХ ЛЮДЕЙ «СОНЦЕ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
298	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ДЕМОКРАТІВ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НОВА ЄВРОПЕЙСЬКА УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
300	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРАГМАТИЗМ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
301	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «МИР»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
302	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНСЬКА СТРАТЕГІЯ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
303	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «КОНТРОЛЮЙ ВЛАДУ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УНІВЕРСАЛЬНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ»)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
304	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ОБ'ЄДНАНА УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
305	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПЛАТФОРМА ІНІЦІАТИВ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ГОЛОС»)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
306	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «АЛЬЯНС ЗА СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
307	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НОВА ДІЯ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
308	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НЕЗАЛЕЖНА ПОЛІТИЧНА ПЛАТФОРМА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
309	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ ГОРОДЯН «ПЕРСПЕКТИВА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
310	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ОБ'ЄДНАНІ ДЕМОКРАТИЧНІ СИЛИ УКРАЇНИ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
311	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «БЛОК ЗА ЗМІНИ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
312	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЛЕЙБОРИСТСЬКА ПАРТІЯ УКРАЇНИ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
313	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «КИЇВСЬКА ГРОМАДА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
314	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «РЕСПУБЛІКАНСЬКА ПАРТІЯ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
315	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «МИРУ І РОЗКВІТУ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
316	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАРОДНА ПРАВДА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
317	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАТРІОТИ ВОЛИНИ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
318	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЄВРОПЕЙСЬКА ПЕРСПЕКТИВА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
319	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «НОВА УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

#	ПАРТІЯ	ПРОГР	АКТ	ЕФЕКТ	ІНФ	СУМА
320	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СИЛА ЄДНАННЯ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЗАКОН І СПРАВЕДЛИВІСТЬ»)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
321	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЄДНАННЯ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
322	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «РУХ ЗА УКРАЇНУ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
323	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЖИТТЯ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
324	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «МИР ТА ДОБРОБУТ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СІМ'Я»)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
325	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СОЦІАЛЬНА АЛЬТЕРНАТИВА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
326	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «КОЛОС МИРУ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ»)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
327	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПРАВО ВИБОРУ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
328	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СПРАВЖНІ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
329	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СТАБІЛЬНІСТЬ ТА СПРАВЕДЛИВІСТЬ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
330	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАРОД»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
331	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВАЖЛИВИЙ КОЖЕН»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
332	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НОВІ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
333	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ ДЕМОКРАТІВ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЗА РІДНЕ МІСТО»)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
334	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЦИГАНСЬКА ПАРТІЯ УКРАЇНИ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
335	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ГРУЗИНСЬКА ПАРТІЯ УКРАЇНИ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
336	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СТУДЕНТСЬКА ПАРТІЯ УКРАЇНИ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
337	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПОРЯДОК І СПРАВЕДЛИВІСТЬ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
338	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ДЕМОКРАТИЧНА УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
339	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УНІТАРНА ЄВРОПЕЙСЬКА УКРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
340	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНА БЕЗ КОРУПЦІЇ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
341	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ДЕМОКРАТИЧНА АЛЬТЕРНАТИВА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
342	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «МОЯ УКРАЇНА» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ»)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
343	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СИЛА ПРАВА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
344	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СВІДОМА НАЦІЯ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
345	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ ПОРЯДНИХ ГРОМАДЯН»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
346	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «НАРОДНІ ГЕРОЇ»*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
347	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
348	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ДУХ НАЦІЇ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
349	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ВОЛЯ НАРОДУ» (НИНІ ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА РАДА»)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
350	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАРОДНИЙ КОНТРОЛЬ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
351	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ГРОМАДСЬКИЙ РУХ МИКОЛИ ТОМЕНКА «РІДНА КРАЇНА»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
352	ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАРТІЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

**Міжнародний центр
перспективних досліджень**
Телефон: +38 (044) 044 334 3057
Електронна пошта: office@icps.com.ua
www.icps.com.ua

